

ELSŐ KÉZBŐL A HADERŐRŐL!

magyar HONVÉD

www.honvedelem.hu

A Honvédelmi Minisztérium magazinja - 2017. szeptember XXVIII. évf. 9. szám - 390 Ft

TISZTELETKÖR

977086569300617009

A MAGYAR HONVÉD
MAGAZIN KÖVETKEZŐ
SZÁMA
2017. OKTÓBER 13-ÁN
JELENIK MEG.

HM ZRÍNYI
TÉRKÉPÉSZETI ÉS KOMMUNIKÁCIÓS
SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ NONPROFIT KFT.

HADERŐ

A hazáért mindhalálig! 4

NAGYVILÁG

Kivédhetetlen? 8

Radar 12

Missziós hírek 14

SEREGSZEMLE

Ezreddé váltak 16

Augusztusban történt 20

Mozgásban 24

Bronzérmet hoztak 28

Tradíciók őre 30

Tiszteletkőr 32

HADITECHNIKA

Újraélesztés 36

Suhanó halál 40

Kerekes páncélos 44

HÁTORSZÁG

100 pille 48

Tizenkét pokol 50

Tábori krónika 56

Talpon maradni 59

Közérdekű 62

A Honvédelmi
Minisztérium magazinja
XXVIII. évfolyam 2017. 9. szám

Kiadja a HM ZRÍNYI Térképészeti és Kommunikációs Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság.

Felelős kiadó:

Benkőczy Zoltán
ügyvezető

Nyomtatás:

A kft. saját nyomdájában

Felelős vezető:

A kft. ügyvezetője

Szerkesztőség: 1087 Budapest, Kerepesi út 29/B Postacím: 1440 Budapest, Pf. 22 Tel.: 459-5315, HM: 27-913 fax: 459-5351

E-mail: magyarhonved@armedia.hu
facebook.com/MagyarHonved

Főszerkesztő:

Feith László

Főmunkatárs:

Szabó Béla

Olvasószerkesztő:

Győri László

Lapszerkesztők:

Sinka István, Trautmann Balázs

Régió-tudósítók:

Galambos Sándor, Kálmánfi Gábor

Fotóriporterek:

Dévényi Veronika,
Rácz Tünde (képszerkesztő),
Tischler Zoltán, Tóth László

Tervezőszerkesztő:

Gábor Mariann

E havi magazinunkat

Feith László szerkesztette

Borítófotó: Dévényi Veronika

ISSN: 0865-6932

Lapunk az Európai Katonai Sajtószövetség (European Military Press Association) tagja

Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlapüzletága (1089 Bp. VIII., Orczy tér 1.), előfizethető valamennyi postán, kézbesítőknél, e-mailben: hirlapelofizetes@posta.hu, faxon: 303-3440.

További információ:

06-80-444-444

50 Játékfilmes elemekkel gazdagított dokumentumfilmet készített a tizenkét isonzói csatáról a HM Zrínyi Nonprofit Kft.

Felesküdtek az ifjú tisztek

A HAZÁÉRT MINDHA

A HAGYOMÁNYOKNAK MEGFELELŐEN IDÉN IS AZ AUGUSZTUS 20-I ÁLLAMI ÜNNEPSÉG KERETÉN BELÜL, A PARLAMENT ÉPÜLETE ELŐTTI KOSSUTH TÉREN TETTEK ÜNNEPÉLYES ESKÜT AZ IFJÚ HONVÉDTISZTEK ÁRRA, HOGY KATONAKÉNT A HAZÁT AZ ÉLETÜK ÁRÁN IS MEGVÉDIK. EBBEN AZ ÉVBEN A NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEMEN VÉGZETT HETVENKILENC FÉRFIT ÉS TIZENHÁROM NŐT AVATTAK HADNAGGYÁ.

Az ünnepség kezdetén katonai tiszteletadás mellett felvonták Magyarország nemzeti lobogóját, majd a ceremónia – amelyen részt vett dr. Benkő Tibor vezérezredes, a Honvéd Vezérkar főnöke is – dr. Simicskó István beszédével folytatódott. Ebben a honvédelmi miniszter emlékeztetett: István király fiához, Imréhez írt intelmei közül az első három a hitről szól, a negyedik pedig a vitézekről, a katonákról, akik védemzik Magyarországot mindenféle bajjal és veszéllyel szemben.

– Ezért mindenkor meg kell becsülnünk katonáinkat. Ezt tesszük ma is – hangsúlyozta a tárcavezető, majd hozzátette: ha gyermekeink jövőjét Magyarországon képzeljük el, akkor meg kell állítanunk a tömeges illegális migrációt, fel kell lépniük minden veszéllyel, így a terrorizmussal szemben is, és védelmeznünk kell határainkat.

– Hazánk védelmére tesznek esküt. Minden eskü hazaszeretetünk megvallása egyrészt a magyar nemzet, másrészt a saját lelkiismeretük előtt.

Amíg vannak fiatalok, akik a katonai hivatást választják, az ország védelme, a magyar emberek biztonsága érdekében az életüket is feláldozzák, addig van nemzeti jövőnk. Védelmézék Magyarországot, alázattal és méltósággal szolgálják a magyar emberek biztonságát! Isten éltesse Magyarországot, Isten éltesse a katonáinkat! – zárta beszédét Simicskó István.

Ezt követően a Nemzeti Közszolgálati Egyetem frissen végzett tisztjei esküt tettek. A fogadalomtétel szövegét a légvédelmi rakéta specializáci-

LÁLIG!

őn végzett, ennek megfelelően pályafutását a győri MH 12. Arrabona Légvédelmi Rakétaezrednél kezdő Mészáros Csongor hadnagy mondta elő, majd miután erre engedélyt

kapott Áder János köztársasági elnöktől, egyben a Magyar Honvédség főparancsnokától, frissen avatott társaival együtt – „A hazáért mindhalálig!” jelmondatot kiáltva – vég-

rehajtotta a kardrántást. A tisztavatás menetébe 2010-ben került vissza ez az egykori ludovikás hagyományokat idéző mozzanat, amelyet 2011 óta kiegészít a szálffegyver meglengetése is.

Ünnepi köszöntőjében a köztársasági elnök az ókori latin mondást idézte: „A történelem az élet tanítómestere”.

– De a múlt csak annak segít, aki képes tanulni a történelemből. Ki gondolta volna, hogy amit István oly biztos alapra épített, halála után rögtön veszélybe kerül? Ki gondolta volna, hogy amit István erőben hagyott hátra, azt alig több mint egy emberöltő múltán Lászlónak újra kell alapítania. Törvénnyel, hittel és karja erejével kellett megvédenie. Szent István annyi jóval indította útjára ezt a nemzetet, hogy több mint ezer év alatt sem fogytunk ki belőle. Szent László pedig erős politikai egységgé formálta Magyarországot,

amelyhez minden megpróbáltatás és fenyegetettség után vissza tudunk találni. Ha ők nem lettek volna, ma talán mi sem lennénk más, csak egy marék por a történelem országútján, amelyet minden arra kanyarodó szellő a hátára kap és széjjelszór – jegyezte meg Áder János, majd rámutatott: augusztus 20-án illő megemlékezünk azokról, akik mindent megtettek azért, hogy ne így legyen. Nemcsak királyainkról, hadvezéreinkről, a bátor reformerekről, hanem az országot romokból újjáépítőkről, a válságokból mindig talpra állókról, az éjt nappallá téve munkálkodókról,

a fogolytáborokból hazatérőkről, a forradalmak névtelen hőseiről. Meg kell emlékeznünk azokról a nemzedékekről, amelyeknek kevés győzelem, de annál több megpróbáltatás jutott, mégsem adták fel soha, mindig becsülettel tették a dolgukat.

Az államfő hangsúlyozta: közel három évtizeddel a rendszerváltozás után ismét látnunk kell, hogy csak az lehet igazán a miénk, amit újra és újra képesek vagyunk megvédeni. Mint mondta, már azóta is nagyot fordult a világ kereke, amióta a most esküt tett tisztek megkezdték a tanulmányaikat.

– Mást jelent ma a biztonság, mint akárcsak egy évtizede. Ismét védenünk kell határainkat. Meg kell védenünk azt a független, szabad és európai országot, amelyet Szent István óta magyarok millióinak áldozata, jelleme és munkája formált – hangsúlyozta a köztársasági elnök, majd a frissen avatott tisztekhez fordult: – Honvédek! Nemzetünk, otthonunk, életünk biztonsága, szabadságunk és önállóságunk megvédeése, közös, nyugodt jövőnk biztosítása: ez az önök hivatása, erre esküdtek fel, a haza minden polgára ezt várja önöktől.

Áder János beszéde végén úgy fogalmazott: hiába sárgultak meg a krónikák lapjai, hiába telt el annyi idő, született és halt nemzedékek sora, és változott sokat a világ, a hazaszeretet fölött nem járt el az idő. Arany János 1848-ban, a szabadságharc idején írt mondatait idézte: „a haza nem más, mint ti magatok, házastársatok, gyermekeitek. Szeretitek-e a hazát?”

– A költői kérdésre elég a csendes, szemérmes válasz is. Elég, ha ugyanúgy szeretjük ezt a közös hazát, ahogy szüleink és azok szülei tették. Határtalanul. Mert a haza minden előtt – zárta köszöntőjét az államfő.

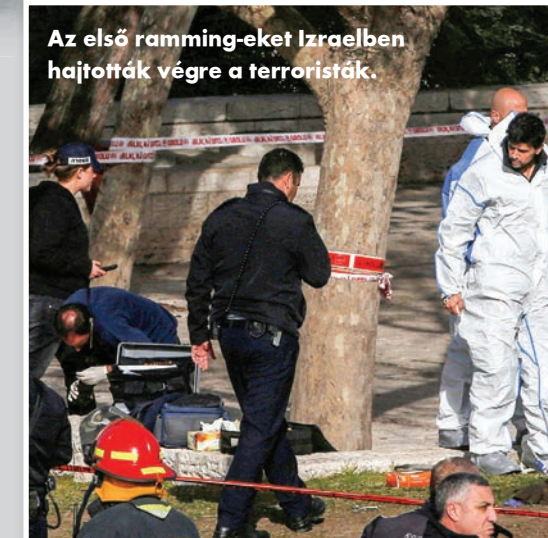
Terjed a terror új formája

KIVÉDHETELLEN?

A KÖZELMÚLTBAN EURÓPÁBAN TÖBB OLYAN MERÉNYLET IS TÖRTÉNT, AMELYEKBE A TERRORISTÁK FŐ FEGYVERKÉNT GÉPJÁRMŪVET HASZNÁLTAK. VÁRHATÓ, HOGY EZ AZ ELKÖVETÉSI FORMA - EGYSZERŰSÉGE, OLCSÓSÁGA ÉS NEHÉZ FELDERÍTHETŐSÉGE MIATT - EGYRE GYAKORIBBÁ VÁLIK. A MÓDSZERT MÁRA NEMCSAK RADIKÁLIS ISZLAMISTÁK, DE EGYÉB SZÉLSŐSÉGESEK ÉS MAGÁNYOS ŐRÜLTEK IS HASZNÁLJÁK.

A z augusztusban elkövetett, 16 halálos áldozattal és 130 sebesülttel járó barcelonai, illetve cambrils-i terrortámadás szomorú aktualitást ad a Nemzeti Közszerzői Egyetem Stratégiai Védelmi Kutatóközpontja (NKE SVKK) által készített elemzésnek, amely a gépjárművel elkövetett gázolós merényletekkel foglalkozik. A két szerző, Rácz András, az NKE SVKK tudományos főmunkatársa, illetve

Brestyánszki Flóra gyakornok megjegyzi: az angol nyelvű szakirodalom ramming névvel azokat a támadásokat illeti, ahol az akció elkövetésének legfontosabb eszköze egy gépjármű. A merénylet leggyakrabban úgy történik, hogy a gépjárművel nagy sebességre felgyorsulva igyekeznek minél több embert elgázolni. Erre a támadási formára egyelőre nem született általánosan elfogadott magyar elnevezés, így a két szakember az

Az első ramming-eket Izraelben hajtották végre a terroristák.

angol kifejezést használja „A gépjárművel végrehajtott, ramming típusú terrortámadásokról és a védekezés lehetőségeiről” című elemzésében.

ÚJ JELENSÉG

Ramming-eket a 2000-es évek vége óta követnek el nagyobb számban, leginkább Izraelben, ahol mostanáig 60 ilyen merényletet tartanak

Legutóbb Spanyolországban történt gépjárművel elkövetett gázolós merénylet.

számon. Az Európában végrehajtott gázolós terrorakciók közül eddig a 2016. július 14-i nizzai volt a legpusztítóbb: a francia nemzeti ünnep miatt zsúfolt esti, tengerparti sétányon több száz méteren keresztül száguldott végig nagy sebességgel az iszlamista fanatikus által vezetett teherautó, összesen 86 ember halálát és 434 sebesülését okozva. Sok áldozattal járt a berlini karácsonyi vásár elleni támadás is 2016 decemberében;

A hatóságok elszállítják a barcelonai támadásnál használt furgont.

A tömegközlekedési eszközök megállói kecségető célpontoknak számítanak.

ezt egy elrabolt kamionnal követték el. A 12 halottal és 56 sebesülttel végződő ramming csak azért nem okozott súlyosabb veszteségeket, mert a támadó nem volt képes megfelelően vezetni a rakománnyal együtt közel harminctonnás, pótkocsis járművet.

Rác András és Brestyánszki Flóra szerint az utóbbi évek támadásai arra is rávilágítanak, hogy a hétközben, nappal elkövetett akciók kevésbé pusztítók. Jól mutatta ezt a 2017. március 22-i londoni eset is. A merénylő több mint száz méteren keresztül hajtott a Westminster híd járdáján és a Bridge Streeten, és noha ötven embert sebesített meg (közülük tucatnyit súlyosan), a gázolás következtében elhunytak száma négy volt. (Az ötödik áldozatot – egy rendőrt – a támadáshoz használt gépkocsi elakadása után a gyalog menekülő terrorista késsel ölte meg, a hatodik halott pedig maga a merénylő volt.)

Az elkövető ebben az esetben is nagy sebességgel hajtott a járókelők közé.

Hasonló volt a helyzet a 2017. április 7-i stockholmi gázolásnál is. A négy halottal és tizenöt sebesülttel végződő támadás ahhoz képest nem volt súlyos, hogy az elkövető egy nagyméretű, tíz tonnánál nehezebb teherautót használt, amivel nagy sebességgel hajtott végig a Drottningatan utcán, és szemtanúk elmondása szerint kifejezetten törekedett rá, hogy minél több embert üssön el. Azért tudott „csak” korlátozott veszteséget okozni, mert hétköznap egyszerűen kevesebben voltak az utcán, emellett a járókelőknek volt helyük, lehetőségük és idejük félreugrani, kitérni. Nappal, gyér forgalom és kevesebb ember esetén ugyanis könnyebb észrevenni, ha valami szokatlan, rendkívüli dolog történik, ez pedig megkönnyíti a menekülést. További szerencse volt

Nizzában a merénylet eszköze egy teherautó volt.

A francia nemzeti ünnepen elkövetett támadás 86 ember életét követelte.

a szerencsétlenségben, hogy a stockholmi elkövető sem tudta megfelelően uralni a járművet, és rövid időn belül egy áruház oldalába csapódva elakadt vele.

NEHÉZ MEGAKADÁLYOZNI

A szerzők rámutatnak: a gépjárművel elkövetett gázolós merényletek közös vonása, hogy lényegében kivédhetetlenek. Míg a tömegrendezvényeket Nizza és Berlin után egyre hatékonyabban védik, a hétköznapi élet sokkal nehezebben óvható a ramming-ek ellen: nem lehet racionális méretű erőforrás-befektetéssel arra törekedni, hogy minden egyes utcát mechanikai akadályokkal megvédjünk, hiszen ilyen támadásra zsúfolt belvárosi sétálóutcáktól kisvárosi dűlőutakig bárhol lehetőség van, ahol gyalogosokat lehet elgázolni. A gyakorlatban nem tudják teljes biztonsággal megakadályozni azt sem, hogy a potenciális merénylet autót béreljenek (mint tette azt a londoni támadó), vagy egyszerűen ellopjanak egy gépkocsit, amint az Stockholmban történt.

A Transportation Security Administration nevű amerikai kormányügynökség 2017. májusi figyelmeztetése szerint várható, hogy egyszerűsége és költséghatékonysága okán a ramming egyre gyakoribbá válik. A terrororganizációk szempontjából ugyanis az ilyen támadások anyagi és humán erőforrás-igénye igen alacsony. Az

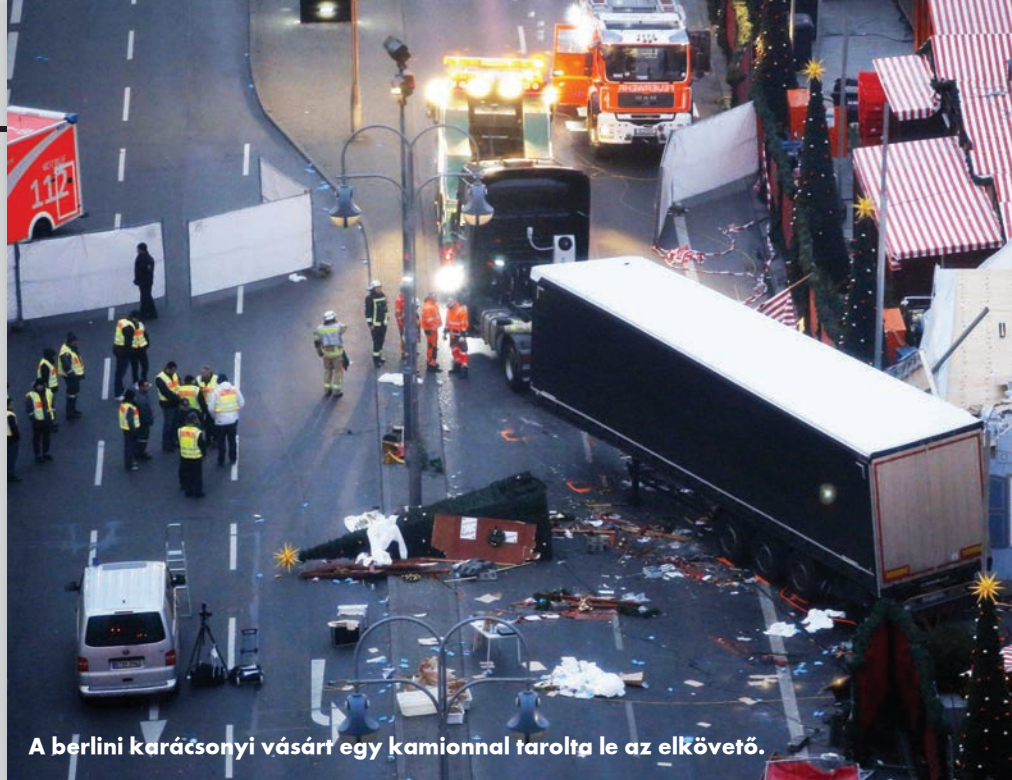
Londonban az első riasztástól számított nyolc perc múlva a rendőrség mindhárom támadóval végzett, miközben már zajlott a sérültek ellátása.

akciók nem igényelnek különösebb előkészítést, támogatást, nincs szükség különösebb felkészülésre, kiképzésre, sem speciális szakértelemre: kis túlzással mindössze vezetési tudás és egy alkalmas jármű kell hozzá. Szoros koordináció és rendszeres kommunikáció sem szükséges, a lehetséges célpontok felderítése, felmérése pedig nem vonja magára a hatóságok figyelmét. Egy ramming előkészítésére akár néhány óra is elegendő lehet, az autóbérlést is beleszámítva. Nem véletlen, hogy az „Iszlám Állam” is egyre gyakrabban alkalmazza ezt a támadási formát. Mindebből az következik, hogy a ramming várhatóan hosszú ideig velünk marad – hangsúlyozzák a tanulmány szerzői, akik elemezték

az utóbbi öt év gázolós támadásait, hogy feltérképezhessék az elkövetési forma néhány sajátosságát.

Mint írják, a ramming gyakorisága érzékelhetően növekszik, ezzel párhuzamosan nő az áldozatok száma is. A terroristák és a mögöttük álló szervezetek immár a gyakorlatban is igazolva látják az elkövetési módszer hatékonyságát. Várható tehát, hogy az ilyen akciók száma tovább fog emelkedni. Nemcsak radikális iszlamisták, hanem egyéb szélsőségesek és örültek számára is egyre vonzóbb a ramming, mint azt a 2015-ös grazi, vagy a 2017. júniusi londoni és párizsi, muszlimok elleni akciók is mutatják. Maga a módszer a tömegrendezvények ellen a leghatékonyabb, itt tudják a me-

A berlini karácsonyi vásárt egy kamionnal tarolta le az elkövető.

Stockholmban idén tavasszal négy halálos áldozata volt a gázolós merényletnek.

rényletök a legnagyobb kárt okozni: az emberek sűrűn állnak, nincs helyük kitérni. A zsúfoltság miatt a pánik veszélye szintén nagyobb, és a segítség is nehezebben érkezik a helyszínre. A tipikus ramming nem célzott: a merénylet szándéka a minél nagyobb pusztítás. Eddig legfeljebb annyira voltak célzottak, hogy a támadó katonákat akart ölni (például Izraelben, Kanadában), vagy épp muszlimokat (a londoni és a párizsi mecsetek elleni akciók). Ebből adódóan ramming bármely olyan helyszínen előfordulhat, ahol egyszerre sok ember tartózkodik és járművel könnyen megközelíthető.

Általános trend, hogy a támadók többsége a jármű elakadása után még kiszáll, és késekkel, bombákkal, egyéb fegyverekkel folytatja a gyilkol-

ást, ami – ha erre sor kerül – a tapasztalatok szerint nagyobb veszteséget okoz, mint maga a ramming. Az este vagy éjszaka végrehajtott gázolós támadások jóval veszélyesebbek, mint a nappaliak, az áldozatok ugyanis nehezebben, később észlelik és azonosítják a veszélyt. Kiemelt célpontok a hidak járdái – mert onnan nincs hová menekülni –, illetve a tömegközlekedési eszközök megállóí, ahol sok ember várakozik, s az úttesttől fizikailag nincs elválasztva.

HOGYAN VÉDEKEZZÜNK?

A védekezés lehetőségeit vázolva a szerzők rámutatnak: a NATO-tagországok az afganisztáni és az iraki

műveletek során jelentős tapasztalatokra tettek szert a gépjárművel elkövetett öngyilkos merényletek elleni védekezésben.

A ramming technikai értelemben ezeknél könnyebben hárítható el, hiszen az akcióban nem a robbanóanyag, hanem „csak” a gépjármű tömege és sebessége játszik szerepet. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy a passzív, mechanikai védekezés (betonelemek, akadályok stb.) kifejezetten hatékony. Nemcsak tömegrendezvényeket, például vásárokat, de kiemelten kockázatos célpontokat is jól meg lehet védeni ilyen eszközökkel.

A Transportation Security Administration részletes ajánlásokat dolgozott ki arra, miként lehet megakadályozni azt, hogy a ramming-re készülő terroristák nagyobb járműveket, munkagépeket szerezhessenek meg. Általános érvényű tanács, hogy a fuvarozóknak, építőipari vállalatoknak célszerű nagyobb figyelmet fordítaniuk járműveik lopásvédelmére és követhetőségére.

A ramming nehéz felderíthetősége miatt kiemelt hangsúlyt kell kapnia a megelőző biztonsági intézkedéseknek is. A 2017. júniusi párizsi támadás sikertelensége egyértelműen a mecset köré telepített akadályoknak volt köszönhető, de ugyanerről tanúskodnak a vonatkozó izraeli tapasztalatok is – írja elemzésében Rácz András és Brestyánszki Flóra.

ELNÖKI ELSŐSÉG

A Lockheed Martin bejelentette, hogy július 28-án sikeresen hajtotta végre első felszállását a Sikorsky VH-92A különleges szállítóhelikopter prototípusa. A 250 órára tervezett repülési tesztprogram során a mindenkori amerikai elnököt szállító, leendő típus repülési tulajdonságait, fedélzeti rendszereinek működését vizsgálják. Az új, kéthajtóműves gépből a tervek szerint 23 példányt vásárolnak a tengerészgyalogság HMX-1 különleges szállítószázadába, melynek állományából ezt követően kivonják az 1961 óta használt VH-1 Sea King-család még repülő VH-1N változatait. A feladatnak megfelelően speciális védelmi és kommunikációs rendszerekkel felszerelt elnöki VH-92A gépek ára (minden költséget beszámítva) példányonként 205 millió dollár.

Lockheed Martin

TESZTRE FEL!

Hamarosan megkezdődik Kína első, hazai tervezésű és gyártású repülőgép-hordozójának tesztelési folyamata. Az egyelőre név nélküli, Type 001A-osztályú hadihajó lesz a legnagyobb hajóegység, amelyet Kínában valaha is gyártottak és hadrendbe állítottak. A 315 méter hosszú, teljesen felszerelve becslések szerint várhatóan 70 ezer tonna vízkiszorítású hordozón körülbelül 50 haditengerészeti merev- és forgószárnyas repülőgép fér el. A most kezdődő tesztelések során az április 26-án Dalian kikötőjében vízre bocsátott, hagyományos, gőzturbinás meghajtású hordozó fedélzeti rendszereinek működését fogják vizsgálni, egyelőre mólóhoz kikötött állapotban.

People's Daily Online

UKRÁN EXPORT

A lengyel Gazeta Wyborcza napilap értesítése szerint Ukrajna összesen 100 darab T-84 Oplot-M közepes harckocsit szállít majd Pakisztánnak. A típus nem ismeretlen az ázsiai ország hadserege számára: korábban szintén Ukrajnától vásároltak 320 darab T-84UD harckocsit, amely a szovjet T-80-as ukrán továbbfejlesztése; a legmodernebb, Oplot-M változattól már Thaiföld is rendelt negyvenkilencet. A háromfőnyi személyzettel működő, 51 tonnás, reaktív pótpáncélzattal is ellátott harckocsi fő fegyverzete egy 125 milliméter űrméretű, automata töltőberendezéssel felszerelt KBA-3 sima csövű ágyú, amelyet egy 12,7 milliméteres és egy párhuzamosított 7,62 milliméteres géppuska egészít ki.

Gazeta Wyborcza

MELEG HELYZETBEN

Augusztusban megkezdődött a Kamov Ka-226T könnyű szállítóhelikopter kísérleti repülési programja Iránban. Az orosz gyártó, az AO Vertoljoti Rossziji és az iráni IHSRC együttműködésének részleteit a 2017 májusában aláírt egyezmény rögzíti. A tesztelések során azt vizsgálják, hogy miként viselkedik a polgári és katonai célokra egyaránt használható Ka-226T az 50 Celsius-foknál is melegebb időjárási körülmények között. Az orosz fél szerint komoly érdeklődés mutatkozik az egyedülálló, koaxális főrotor-rendszerrel gyártott, könnyű, modern helikopter iránt a Közel-Keleten, ahol nem ritka az extrém magas hőmérséklet.

verticalmag.com

MEGVAN A MÁSODIK

Augusztus 8-án a németországi Kiel kikötőjében vette át második Type 209/1400Mod típusú, hagyományos dízel-elektromos meghajtású, S42 azonosítójelzést kapott vadász-tengeralattjáróját az egyiptomi haditengerészet. A nyolc 533 milliméteres vetőcsőből SeaHake Mod. 4 irányított torpedók és UGM-84L Harpoon Block II, hajók elleni cirkálórakéták indíthatók. Az egyiptomi haditengerészet négyet rendelt az 1400 tonna vízkiszorítású, nagy hatótávolságú, 30 fős legénységgel üzemelő tengeralattjáróból. Az első egységet idén áprilisban vehették át szintén Kielben, a ThyssenKrupp Marine Systems hajógyárában.

naval-technology.com

RINOCÉROSZ, LÁNCTALPAKON

Új tornyot kapott az izraeli hadsereg Namer típusú nehéz páncélozott lánctalpas csapatszállító járműve. A Merkava nehéz harckocsiból kialakított Namer az Elbit Maarahot cég UT30 távirányítású tornyát kapta meg, a szállítható lövészkatonák száma pedig nem csökkent. A toronyba egy 30 milliméteres Mk. 44 Bushmaster II géppágyú került, míg a járművet a Trophy aktív védelmi rendszer óvja az irányított rakétáktól, gránátoktól. A géppágyú, továbbá az optikai felderítő- és célzórendszer akár 90 fokos szögben is felfelé fordítható, tehát a járműnél jóval magasabban elhelyezkedő cél is támadható.

Armyrecognition.com

**ÉSzt ▶
MINISZTERI
LÁTOGATÁS**

Jüri Luik észt védelmi miniszter dél-észti úti útja során meglátogatta a Training Bridge 2017 elnevezésű kiképzési feladatot végrehajtó MH Lövészszázad Harcscsoprotot. Az észt tárcavezetőt dr. Fekets Zoltán alezredes, a kontingens parancsnoka, dr. Halmi Miklós, Magyarország Helsinki Nagykövetségének tanácsosa, ideiglenes ügyvivője és Nagy Szilvia, a Helsinki Nagykövetség tallinni irodájának munkatársa fogadta. A delegáció megtekintette a kontingens harcjárműveit, valamint a Magyar Honvédségben rendszeresített kézi lőfegyvereket. A miniszter a bemutató után kötetlenül beszélgetésen vett részt.

Kép és szöveg: Kapás Viktor István

**SZARAJEVI ▶
MEDÁLPARÁDÉ**

Az Európai Unió kiemelt nemzetközi katonai szerepvállalásában, az ALTHEA-műveletben való részvételért hét nemzet hatvankét katonáját tüntették ki a szarajevói Butmir táborban rendezett medálpárádén. A rendezvényen Szpisják József dandártábornok, törzsfőnök köszönte meg a békefenntartók áldozatos szolgálatát, amelyet Bosznia-Hercegovinában végeztek. Beszédében leszögezte: az EUFOR továbbra is elsősorban arra helyezi a hangsúlyt, hogy segítse a bosznia-hercegovinai hatóságokat a béke és a biztonság fenntartásában; emellett a helyi haderő képességeinek fejlesztéséhez is hozzájárul képességbővítő és kiképzési tevékenysége révén. Az EUFOR ALTHEA műveletében jelenleg tizennégy uniós tagország és öt partnernemzet katonái, rendőrei szolgálnak.

Kép és szöveg: honvedelem.hu

**ELISMERT ▶
SZOLGÁLAT**

Ünnepélyes keretek között adta át a szarajevói NATO-parancsnokság törzsfőnöki beosztását Nosza Vilmos ezredes, az MH Hadkiegészítő, Felkészítő és Kiképző Parancsnokság doktrinális és szabályzatfejlesztési osztályának vezetője utódja, Könczöl Ferenc ezredes, az MH 12. Arrabona Légvédelmi Rakétaezred parancsnoka számára. A rendezvényen a szarajevói NATO-parancsnokság parancsnoka, az amerikai Robert Huston dandártábornok Nosza ezredes munkáját megköszönve átnyújtotta a távozó törzsfőnöknek a missziós szolgálatáért járó NATO Non-Article 5 Medal kitüntetést, Könczöl ezredesnek pedig sok sikert kívánt az előtte álló feladatok magas szintű ellátásához.

Kép és szöveg: honvedelem.hu

Duplán ünnepeltek az MH KFOR Kontingens 16. váltásának katonái augusztus 19-én a Novo Seló-i táborban, Koszovóban. A délelőtti ünnepségen a küldetésük végéhez közeledő békefenntartók vehették át a NATO-medált Christian Riener dandártábornok, a KFOR-erők parancsnokhelyettese, valamint a KFOR-alegységek parancsnokai és nemzeti képviselői jelenlétében. Az augusztus 20. alkalmából rendezett állománygyűlésen pedig az ünnepi megemlékezést követően Budai Attila alezredes, kontingensparancsnok adott át elismeréseket a kiemelkedő munkát végző katonáknak, illetve személyesen helyezte fel az előléptetésben részesülők egyenruhájára új rendfokozatukat.

Cs. Sárkány Beáta hadnagy; fotó: MH KFOR Kontingens

◀ KETTŐS ÜNNEP

◀ SPORT- ÉS FŐZŐVERSENY

Egész napos sport- és gasztronómiai programot szervezett az MH KFOR Kontingens 16. váltása a Novo Seló-i táborban. A labdarúgó- és a röplabda-bajnokságon egyaránt nyolc csapat szállt harcba a végső győzelemért, de a rendezvény során asztaliteniszben, csocsóban, dartsban és fekvenyomásban is összemérhették képességeiket a sportolni vágyók. Utóbbi szám nyertese a 170 kilogrammos súllyal is sikeresen megküzdött. Mindezekon túl a gasztronómia kedvelői is „összecsaptak” egy főzőverseny keretében. Hat csapat remekművei mérköztek az első helyért, amelyet végül egy igazi magyar klasszikus, a szabolcsi töltött káposzta érdemelt ki. A nap közös vacsorával zárult, ahol a bakonyi ragu mellett a főzőversenyen elkészült ételeket is megkóstolhatták a katonák.

Kép és szöveg: Cs. Sárkány Beáta hadnagy

◀ TÖRZSFŐNÖKI VIZITEK

Az EUFOR együttműködési és megfigyelési csoportjához, illetve Bosznia-Hercegovina fegyveres erőinek logisztikai parancsnokságára is ellátogatott Szpisják József dandártábornok, a missziós erők törzsfőnöke. A doboji EUFOR-házban tett látogatás során Adam Mirus főhadnagy tájékoztatta a dandártábornokot a csoport felépítéséről és az illetékességi területükön végzett tevékenységükről. A szintén Dobojban található logisztikai parancsnokságon Rusmir Mrković ezredes beszélt a központ feladatairól, struktúrájáról, alárendelt egységeiről és részlegeiről. A tárgyaláson az EUFOR törzsfőnöke hangsúlyozta, hogy a megbízható logisztikai háttér alapvető feltétele a bosznia-hercegovinai haderő további fejlődésének.

Honvedelem.hu/euforbih.org; fotó: euforbih.org

Mérföldkőhöz érkezett Pápa

EZREDDÉ VÁLTAK

A MODERN ÉPÜLETEKET VAGY A NEMRÉG ÁTADOTT, VADONATÚJ IRÁNYÍTÓTORNYOT NÉZVE NEHÉZ ELKÉPZELNI, HOGY NÉHÁNY ÉVE A PÁPAI KATONAI REPÜLŐTÉR ÉS AZ OTT SZOLGÁLÓK SORSÁÉRT AGGÓDTUNK. MINDEZ AZONBAN MÁR A MÚLT: 2017. AUGUSZTUS ELSEJÉTŐL UGYANIS AZ ALAKULAT ÚJABB MÉRFÖLDKŐHÖZ ÉRKEZETT: IMMÁR EZREDSZINTŰ SZERVEZETKÉNT MŰKÖDIK TOVÁBB.

Gangler László ezredes

A helyország történetében szomorú nap volt 2000. augusztus 24., amikor búcsúrepüléssel köszönt el a 47. Pápa Harcászati Repülőezred a helyi repülőtértől. Néhány hónapos szünet után, 2001. július elsején azonban megalakult az MH Pápa Bázisrepülőtér: a történet fonalát itt vettük fel Gangler László ezredessel, a bázis parancsnokával.

KEMÉNY KEZDÉS

– 2001-ben lepusztult infrastruktúra mellett kezdtük el a „szétszaladt” személyi állományt „összeterelni”. A repülőezred felszámolását követő hónapokban a Pápán szolgáló katonák jelentős része másik katonai alakulatnál kezdte meg szolgálatát, vagy civilként, szolgálati nyugdíjasként más életpályát választottak. A személyi beszélgetéseknél alapvető célunk volt, hogy minden egyes szakterületnek legalább a „magját” próbáljuk megőrizni. Igaz, a két-százötven fővel ez nem volt egyszerű feladat, de nagyjából sikerült minden fontos szakterületen a leendő növekedéshez szükséges szaktudást megtartani – emlékezett vissza a kezdeti időszakra a bázisparancsnok.

Az első és legfontosabb feladat a terület rendbetétele volt. Az elhagyott műhelyek, irodaépületek karbantartása elmaradt, így a vagyonmegőrzés mellett az ingatlanok, az infrastruktúra állagmegóvása jelentett kihívást, egészen 2004-ig. Igaz, 2001-ben elindult egy tervezési folyamat, hiszen a NATO jelezte: tartalék repülőtérként igényt tart Pápara, így az észak-atlanti szövetség Security Investment programjának keretein belül több fejlesztés tervezése is megtörtént. Ennek köszönhetően 2006-tól fejlődésnek indult a repülőtér: a környezetszennyezések felszámolása mellett egy új hangár, két repülőgépmegőrző tároló telep építése történt meg, de megkezdődhetett az 1950-es évekből származó repülésirányító torony rekonstrukciója és a közműfejlesztés is. Fontos mérföldkő volt 2005 ősze, amikor a pápai repülőtér újra kinyitott. A navigációs berendezések, a rádióhíradás és a keleti normájú leszállítórendszer visszaépítése mellett már a nyugati repülőgépek fogadásához szükséges feltételeket is megteremtették. Így Pápa tehát alkalmassá vált merevszárnyú repülőgépek fogadására, legyen szó az akkor még hadrendben álló magyar MiG-29-esekről, L-39 Albatrosokról és

An-26-osokról, vagy a NATO-ban alkalmazott legkorszerűbb típusokról. S azt sem szabad elfelejteni, hogy Szentkirályszabadjáról Pápara került át a légi kutató-mentő szolgálat is.

SZOROS KAPCSOLATOK

Gangler László rámutatott: ekkorra már négyszázhusz főre bővült a bázisrepülőtér állománya. A nagyobb létszámra szükség is volt a feladatok professzionális végrehajtása érdekében. A fejlődésnek persze Pápa városa is örült, hiszen az alakulat így számos helyinek adott munkát, emellett sok mindent a városból vásárolt meg a repülőtér. A település és a bázis kapcsolata még szorosabbá vált a nemzetközi Stratégiai Légi Szállítási Képesség (Strategic Airlift

Capability – SAC), illetve annak katonai végrehajtó szervezete, a Nehéz Légi Szállító Ezred (Heavy Airlift Wing – HAW) pápai „landolásával”. Az ezzel kapcsolatos tárgyalás 2007-ben kezdődött meg, s ennek nyomán 2009-ben a három C-17 Globemaster III stratégiai szállítógép, illetve az azokat üzemeltető személyzet is Pápara érkezett. Nagyon sok képességet kellett ahhoz kialakítani, hogy itt legyen a program fő műveleti bázisa. Ilyen volt például a folyamatos üzemanyag-ellátás biztosítása, amelyhez bővíteni és modernizálni kellett a szállítógépjármű-parkot. Ehhez kapcsolódóan említsünk meg egy érdekes adatot: a három C-17-esbe eddig 15 millió liter üzemanyagot tankoltak.

A reptér két beléptetőpontját szintén fejleszteni kellett, hiszen az addigi napi forgalom többszörösét jelen-

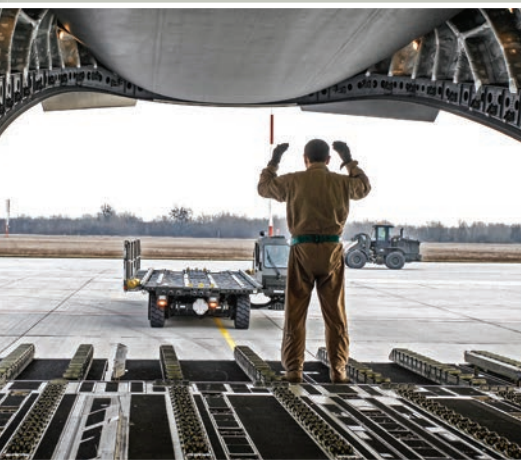
tette a HAW és a SAC megjelenése. De ugyanilyen fontos volt például az ide érkező katonák, szakemberek hozzátartozóit érintő családtámogatási, jóléti rendszer kialakítása – mind a reptéren, mind a városban. Persze nem csak a magyar fél fejlesztett: a SAC többéves munkával alakította ki a repülőtéren saját, korszerű műhely-, raktár- és irodarendszerét. 2016 óta pedig – a légi szállító ezred mellett – már itt működik a NATO programirodája és a Boeing magyarországi fióktelepe is.

SZAKEMBEREK IS KELLENEK

2009-ben, a C-17-esek érkezésével természetesen az állománystruktúra is alaposan megváltozott. A bázis állománya nyolcszáz főre duzzadt, ez a létszám pedig az ezreddé válásig gyakorlatilag változatlan is maradt.

– Ennyi szakember elegendő volt ugyan az alapvető funkciók ellátásához, de a további fejlődéshez újabb változásokra volt szükség. Az új feladatok megjelenésekor a zászlóalj-szintű szervezethez új alegységek, parancsnok-közvetlen beosztottak kerültek. Amikor egy parancsnoki ér-

Hamarosan egy újabb, különleges emlékművel gyarapodhat Pápa városa és a bázisrepülőtér: egy igazi pápai „nehézfű”, a 4605-ös oldalszámú MiG-21MF kerülhet majd a 83-as út és a Celli út találkozásánál található körforgalom közepére. A gép Pápan szállt fel először 1971 augusztusában, és a 47. harcászati repülőezred 2000-es búcsúrepülésén is utoljára. A festést, részleges felújítást a bázisrepülőtér végzi, az emlékmű talapatát pedig a város készíti el.

tekezleten már 28–30 fő jelenik meg, a feladatok elosztása, az irányítás is problémás. A szervezeti átalakítás pont azt célozta, hogy jelentősen nőjön a vezetés hatékonysága, és a munka minősége is javuljon – mutatott rá az ezredes.

A C-17-esekkel új feladatok jelentek meg: az áruk és személyek gyors és hatékony tranzitálása, a katonai kiszállítás biztosítása. Ez jelentős rakodási, szervezési munkálatokkal járt együtt, s ezek mennyisége egyre nőtt az elmúlt esztendő alatt. Ebből adódóan épül az új személyi be- és kiléptető terminál. A személyek és áruk mozgatásával kapcsolatban nem csak egy új, ezzel foglalkozó al egységet kellett felállítani. Szükség volt például ideiglenes áru-, vám- illetve veszélyesanyag-raktárak felépítésére, továbbá a fegyverzet- és anyagtároló bázis működtetésére, ahol a fegyverek, lőszer, robbanóanyagok maximális biztonságú elhelyezésére van lehetőség.

FELADATBŐVÜLÉS

2015-től a nemzetközi gyakorlatok is megjelentek a bázis életében. Pápa ma már a NATO és az Európai Védelmi Ügynökség (EDA) által is jól ismert helyszín, így nem meglepő, hogy évente hat nagyobb szabású nemzetközi erőpróba is teljes egészében vagy részben a repülőtérén zajlik. Az idei

év eseményei közül kiemelkedett a Fire Blade 2017, amelynek keretében az EDA helikopteres kiképzését támogatták, biztosították a pápai katonák. Ezt igen magas színvonalon oldották meg, amiről az ügynökség vezetőjének köszönőlevele is tanúskodik. Mindeközben a bázisnak az alaprendeltetéséből adódó feladatait is el kellett látnia, megkezdődött az ezredstruktúra kialakítása, ráadásként

pedig a Saber Guardian 2017 előkészítése is...

– Az új állománytábla 2017. augusztus elsején lépett életbe. Kialakítása igen összetett feladat volt. Korábban négy évet külföldi beosztásokban töltöttem el, s az ott elsajátítottakat jól tudtam a mostani helyzetben is hasznosítani – jegyezte meg Gangler ezredes.

Emellett a bázisrepülőtér eddigi munkájából eredő tapasztalatokra is építhettek, s persze az MH Összhaderőnemi Parancsnokság haderőtervezési szakemberei is segítettek, koordinálták a szervezeti felépítés kialakítását.

A végső szót a Honvéd Vezérkar Haderőtervezési Csoportfőnöksége mondta ki: néhány módosítással jóváhagyta az új, ezredszintű, immár kilencszázhusz fős állománytáblát. A teljes működési készenlélet 2018. január elsejére érik el, ezután pedig egy későbbi átvilágítás, illetve a működés közben tapasztaltakból kiinduló „finomhangolások” várnak majd az új ezredre és annak vezetőire.

S persze további beruházások: a hosszú távú tervek között szerepel, hogy megfelelő kapacitásbővítéssel 2018-ig a SAC tizenkét nemzetének „részállító” repülőgépeit, illetve a személyszállítás igényeit teljes mértékben ki tudják szolgálni. A távolabbi jövőben pedig a reptér „kilép a kerítése mögül”, hiszen multimodális csomóponttá fejlesztenék: mindezt vasút-korszerűsítéssel, a 83-as közút 2×2 sávossá bővítésével – amely az M1-es autópályáig gyorsabb elérést eredményezne –, illetve a gyönyűi kikötővel való kapcsolat megteremtésével érnék el.

TRIATLONVERSENY BUDAPESTEN

A sporton keresztül lehet megérteni a fair play elvét, vagyis – átvitt értelemben – a tisztességes együttélés szabályait – mondta dr. Simicskó István honvédelmi miniszter a Visegrádi Négyek Rendvédelmi Triatlon Kupa elnevezésű verseny megnyitóján a Lupa-tónál. A tárcavezető fontosnak nevezte, hogy a magyar katonák is részt vegyenek a hazánkban egyre nagyobb számban megrendezett sporteseményeken, mert az erőnlét, a fizikai felkészültség kiemelt szempont a honvédségben. Mindemelllett az ilyen találkozók jó alkalmat teremtenek a visegrádi országokkal ápolt kapcsolatok bővítésére is. A honvédelmi tárca törekszik arra, hogy hazánk minél több sportrendezvénynek adjon otthont a jövőben. A távlati cél pedig az, hogy Magyarországon rendezzék a katonai világbajnokságokat.

Nyulas Szabolcs; fotó: Rácz Tünde

KÜLSZOLGÁLATRA INDULTAK

Elvárom, hogy szakmailag magas szinten, egymást segítve, bal- esetmentesen hajtsák végre feladataikat! Érkezzenek haza ép- ségben! – köszönt el az MH KFOR (Kosovo Force) Kontingens tizenhetedik és az MH Iraki Kiképzés-biztosító Kontingens ötödik váltásának tagjaitól Hódmezővásárhelyen dr. Böröndi Gábor dan- dártábornok, az MH Összhaderőnemi Parancsnokság szárazföldi haderőnemének főnöke. A két alegység létszáma összesen mint- egy ötszáz fő, alapvetően mindkettő az MH 5. Bocskai István Lövészdandárra épül, de az iraki misszióban az MH 25. Klapka György Lövészdandár és az MH 2. vitéz Bertalan Árpád Különle- ges Rendeltetésű Ezred katonái is részt vállalnak. A kontingensek parancsnokai: Schleisz Ferenc és Varga István alezredek.

Galambos Sándor; fotó: Tischler Zoltán

ELOLTOTTÁK A HORTOBÁGYI TÜZET

A Magyar Honvédség katonái és Mi-17-es helikop- terei is részt vettek a Hortobágyon, Nagyiván térsé- gében keletkezett tűz megfékezésében, eloltásában. A katasztrófavédelem tűzoltóinak munkáját a helikop- terek személyzetén és a repülésvezetőn kívül a légierő repülőműszaki szakemberei is segítették a helyszí- nen. Az MH 86. Szolnok Helikopterbázis két Mi-17 típusú helikoptere a nagy tüzek eloltására szolgáló, a forgószárnyas alá függesztett tartállyal, a bambi buckettel egyszerre közel 3000 liter vizet tud merít- ni és szállítani. A nagy területet elborító lángok meg- fékezéséhez az oltásban részt vevő katonák az átlago- san 7-8 percenként megtöltött tartályokkal, mintegy harminc ledobással nyújtottak hathatós segítséget.

Honvedelem.hu

Fotó: MH 86. Szolnok Helikopterbázis

SZEMLE A HATÁRON

A határvédelmi feladatokba bevont katonáknál tett látogatást az MH Összhaderőnemi Parancsnokság parancsnoka. Huszár János altábornagy a Honvéd Vezérkar Haderőtervezési Csoportfőnökségének csoportfőnöke, Csombók János ezredes kíséretében érkezett Hódmezővásárhelyre, az MH Alföldi Ideiglenes Alkalmi Kötelék (MH AIAK) parancsnokságára, ahol Vokla János ezredes, az MH AIAK parancsnoka adott tájékoztatást a katonák Csongrád megyében végzett határvédelmi feladatairól. A kelebiai határvédelmi bázison Legoza Bálint alezredes, az MH AIAK parancsnokhelyettese a Bács-Kiskun megyére vonatkozó feladatokról tett jelentést. A program során a katonai vezetők találkoztak a szolgálatban lévő határvédőkkel, és a levegőből is megtekintették az érintett határszakaszokat. *Kép és szöveg: Búz Csaba hadnagy*

MŰSZAKI SZAKTANFOLYAMOK

Speciális szaktanfolyamokat rendeztek Szentesen, az MH 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Ezrednél. A Zenon Adrowpu víztisztító állomás kezelésére felkészítő oktatás során a katonák a szükséges ivóvíz mennyiség előállításának lépéseit sajátíthatták el, míg az ügynevezett villamos ácsműhely rendeltetésével és alkalmazásával kapcsolatos tanfolyam célja az volt, hogy a képzés résztvevői megismerjék az út-, a híd-, és az állásépítő alegységek feladataihoz tartozó fa- és fémanyagok előkészítését. A tábori térvilágító felszerelés felállítására és kezelésére indított kurzus pedig azért fontos, mert ez a berendezés rendkívül jó szolgálatot tesz a természeti katasztrófák felszámolásában, valamint a migrációs helyzet okozta határfeladatok ellátásában, az éjszakai munkavégzések során is.

Honvedelem.hu; fotó: MH 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Ezred

HOHENFELSBEN GYAKOROLTAK

Külszolgálati célfelkészítés keretében, egy ellenőrző-áteresztő ponton hajtottak végre műveleteket a németországi Hohenfelsben a grúz 31. lövészzászlóalj katonái és az MH Ludovika Zászlóalj honvéd tisztjelöltjei. A Többnemzeti Összhaderőnemi Katonai Kiképző Központban, az amerikai tengerészgyalogság vezetésével folyó célfelkészítési gyakorlaton közel 900 grúz, magyar és amerikai katona vett részt. A műveleti környezet aktualitásait figyelembe vevő gyakorlat kiképzési tematikájába korábban szerzett tapasztalatokat építettek be a grúz haderő 31. lövészzászlóaljának támadó és védekező műveletekre történő felkészítése, valamint az afganisztáni Freedom Sentinel műveletben történő alkalmazása érdekében.

JMRC (Joint Multinational Readiness Center)

Fotó: Spc. Gage Hull, US Army

ERŐSÖDŐ EGYÜTTMŰKÖDÉS

Tovább erősítjük az információcserét a szerb és a magyar hadsereg között, hogy hatékonyabban tudjunk fellépni az illegális migrációval és a terrorizmussal szemben – hangsúlyozta dr. Simicskó István honvédelmi miniszter Szabadkán, miután megbeszélést folytatott szerb kollégájával, Aleksandar Vulinnal. A magyar tárcavezető kiemelte: Szerbia hatalmas terhet vállalt a migrációs válság kezelésében, s e tekintetben a két ország továbbra is szorosan együttműködik az állampolgárok biztonsága érdekében. A katonai kapcsolatok további bővítését illetően elhangzott, hogy a szerb katonák részt vehetnek a Nemzeti Közsolgálati Egyetem továbbképzéseiben, illetve a közeljövőben két hadgyakorlatot is tartanak Szerbia területén a két nemzet katonáinak részvételével.

Honvedelem.hu/MTI; fotó: Rácz Tünde

KATONAZENÉSZEK FESZTIVÁLJA

Négy zenekar közreműködése mellett ötödik alkalommal rendezték meg a Fricsay Richárd Katonazenekari Fesztivált Székesfehérváron. A zenészeket és az érdeklődőket Vargha Tamás, a Honvédelmi Minisztérium parlamenti államtitkára köszöntötte. Beszédében rámutatott, hogy ez a fesztivál egyszerre emlékezés a legendás katonazenészre, Fricsay Richárdra és főhajtás azok előtt, akik a katonai híradóeszközök feltalálása előtt kürtjelekkel életüket kockáztatva irányították egy-egy csata mozzanatait a harctereken. A miniszterhelyettes hangsúlyozta: ezt a hivatást választók egyfelől vérbeli, jól kiképzett katonák, akik, ha kell, bármikor készek az ország határainak védelmére is. Másfelől professzionális muzsikuskok, akik magas szinten tudnak szórakoztatni.

Révész Béla; fotó: Tóth László

A LÉGIERŐ ÜNNEPE

A legnagyobb tisztelet és elismerés illeti a légierő tagjait azért a munkáért, amit végeznek – mondta dr. Benkő Tibor vezérezredes a légierő haderőnem és a repülők napja alkalmából tartott ünnepségen Veszprémben. A Honvéd Vezérkar főnöke a múlt kapcsán emlékeztetett rá, hogy több százan haltak hősi halált a magyar katonai repülés történelme során. A jelenről szólva úgy fogalmazott: a honvédség túl van a nehéz időszakon, a Zrínyi 2026 elnevezésű honvédelmi és haderő-fejlesztési programnak köszönhetően újra a fejlődés kerületébe kerülhet előtérbe. Példaként említette a felújított Mi-17-es helikoptereket, valamint az új Zlin kiképző repülőgépek beszerzését, a közeljövőt illetően pedig reményét fejezte ki, hogy még az idén rendezni lehet a szállító repülőgépek kérdéséről is.

Nyulas Szabolcs; fotó: Tóth László

NEMZETKÖZI TAPASZTALATCSERE

Az MH Altiszti Akadémia egyhetes különleges szakmai kurzusán a Sandhurst Királyi Katonai Akadémia brit oktatója adta át tapasztalatait a magyar hallgatóknak. A „Counter Insurgency Operations”, vagyis a felkelés elleni műveletek elnevezésű tanfolyam többek között rávilágított azon eljárás- és gondolkodásmódokra, amelyeket a brit haderő a saját tapasztalataira alapozva dolgozott ki. A szakember esettanulmányok segítségével magyarázta el az aszimmetrikus hadviselés problémáit és az azokra választ jelentő megoldási lehetőségeket. A rendezvény záróünnepségén részt vevő Iain Lindsay brit nagykövét hangsúlyozta, hogy az oktatási együttműködés rendkívül fontos része az országaink közötti katonai kapcsolatoknak.

Snoj Péter; fotó: Dévényi Veronika

NÖVENDÉKEK A VIRÁGKARNEVÁLON

Az elmúlt évek hagyományait folytatva, idén is a Kratochvil Károly Honvéd Középiskola és Kollégium növendékei kísérték a debreceni virágkarneválon a Szent Koronát ábrázoló virágkocsit. A különleges feladatban a szeptembertől 10. évfolyamba lépő növendékek vettek részt, akik a virágkarnevál hetében kezdték meg a rendezvényre történő felkészülést. Mivel a honvéd középiskola napi életének része az alaki foglalkozás és oktatás, így a diákok az eddig tanultak felelevenítésével könnyen elsajátították, majd begyakorolták a virágkocsi kíséréséből adódó speciális teendőket. A tanulók felkészítését Hajnal Ferenc törzsőrmester, az oktatási intézmény katonai nevelőtanára irányította.

Honvedelem.hu

Fotó: Kratochvil Károly Honvéd Középiskola és Kollégium

RESTAURÁLTÁK A VILÁGHÁBORÚS SZOBROT

Restaurálták és a munkálatok befejeztével Hódmezővásárhely főterén ismét felállították Pásztor János szobrát, amely az alföldi város első világháborúban elesett katonáinak emlékét hirdeti. Kószó Péter alpolgármester elmondta, hogy az alkotást a világegés huszadik évfordulójára állíttatta Hódmezővásárhely. Az öttonnás, csaknem hatvan darabból álló lovas alak az ország legnagyobb első világháborús szobra. A mainál kiterjedtebb közigazgatási területű Hódmezővásárhelynek 1914-ben 62 ezer lakosa volt, a város a világháború alatt csaknem 15 ezer katonát küldött harcra. A hősi halottak száma közel háromezerre tehető, beleértve azok többségét is, akik a harcok után hunytak el valamilyen, a csataterén szerzett sérülés vagy betegség következtében.

Honvedelem.hu/MTI

Fotó: Kelemen Zoltán Gergely (MTI)

Új beosztás, új kihívás

MOZGÁSBAN

JÚLIUS 31-ÉN ÚJ PARANCSNOK KERÜLT AZ MH KATONAI KÖZLEKEDÉSI KÖZPONT (MH KKK) ÉLÉRE BÁRDOS ANTAL EZREDES SZEMÉLYÉBEN, AKI FEJES KÁROLY ALEZREDESTŐL, AZ ADDIGI MEGBÍZOTT PARANCSNOKTÓL VETTE ÁT A CSAPATZÁSZLÓT.

Az ezredes 2013 végéig az MH 64. Boconádi Szabó József Logisztikai Ezred parancsnoka volt, majd négy esztendeig Nápolyban, a NATO Összhaderőnemi Parancsnokság logisztikai csoportfőnökség logisztikai műveletek tervezése osztályvezetőjeként, csoportfőnök-helyettesként teljesített szolgálatot. Hazatérte után nevezte ki dr. Simicskó István honvédelmi miniszter a központ parancsnokává, egyben tartós külszolgálati munkájáért a „Külszolgálatért Szolgálati Jel” kitüntetésben részesítette. Az MH KKK új parancsnokával a nápolyi évekről, valamint a közeljövő feladatairól beszélgettünk.

– **Mit fed a logisztikai osztályvezetői, csoportfőnök-helyettesi beosztás, milyen feladatokat hajtottak végre az elmúlt négy esztendőben?**

– Nem önálló parancsnoki beosztásról van szó, hanem „címzetesről”; valójában a parancsnokság hadműveleti logisztikai tervezési osztályának vezetője voltam. Ez egy magyar kvótás beosztás, azaz Magyarország tölti fel, csakúgy, mint még másik hét beosztást is a parancsnokságon. Sok más nemzetnek egyébként problémát jelent a kapott beosztások rendszeres és hiánytalan betöltése, ellentétben velünk – ebben szinte egyedülállóak

Bárdos Antal ezredes

vagyunk. A nápolyi NATO-parancsnokság egy összhaderőnemi hadműveleti vezetési szint, amely két-három éves előre tekintéssel tervezi és szervezi, illetve vezeti a déli szárny légi, tengeri és szárazföldi műveleteit. Így többek között a KFOR-, az EUFOR- vagy éppen az iraki műveleteket, illetve a NATO Support to African Union küldetését. Saját szak-

területemen ezek logisztikai háttérének megtervezése, illetve irányítása volt a teendő. Rengeteg tapasztalatot és gyakorlatot szerzünk e stratégiaailag nagyon fontos feladatokban, főleg a tengeri és légi műveletek terén. Pontosan ezért is látogatják meg rendszeresen a parancsnokságot a Nemzeti Közszolgálati Egyetem

katonai felsővezető-képző tanfolyamának hallgatói.

– **Ön itthon is többnyire logisztikai beosztásokat látott el. Mi volt más Nápolyban? Milyen tapasztalatokat szerzett ott?**

– Az egyik legfontosabb tapasztalatom az, hogy ezen a szinten nem elég csak logisztikusi képességeket

felmutatni, jó parancsnoknak, vezetőnek is kell lenni. Ötvenöt fős csoportfőnökséget vezettem második emberként, amelyben sok tagállam kiválóan felkészült szárazföldi, légi és tengeri logisztikusai teljesítettek szolgálatot. Ha valakinek nincs logisztikusi előélete, akkor nem értheti meg a csapat tagjainak problémáit. Ugyanakkor nekem vezetnem kellett a szervezetet, projekteket terveztem, irányítottam, összehangoltam a több országból érkezett, más-más „előélettel” és tapasztalattal rendelkező főtisztek munkáját. Nagy kihívás volt az is, hogy a NATO gyakorlatának megfelelően jelentős a mindenkori fluktuáció, egyetlen olyan munkatársam sem volt, akivel négy évig dolgozhattam volna együtt. Az újonnan érkezetteket pedig be kell illeszteni, megismertetni velük az aktuális feladatokat, a helyi gyakorlatot, és nagy érzékenységgel kell kezelni az eltérő munkastílusokból fakadó esetleges problémákat is.

Bárdos Antal ezredes 1960. június 18-án, Hajdúböszörményben született. Katonai alap-, majd felsőfokú végzettségét a Zalka Máté Katonai Műszaki Főiskola vegyivédelmi szakán (Budapest), a Vegyivédelmi Akadémián (Moszkva), az US Army haladó vegyivédelmi tiszti tanfolyamán (Alabama), és a NATO felsővezető-képző tanfolyamán (Róma) szerezte meg.

A vegyivédelmi szakaszparancsnoki beosztástól a 2. gépesített hadosztály vegyivédelmi főnöki posztjára jutott el. Külszolgálatait a NATO brüsszeli főparancsnokságán, a nemzetközi katonai törzs törzstisztjeként kezdte meg. A következő állomás a sarajevói EUFOR-főparancsnokság törzsfőnökének támogató helyettesi beosztása volt, majd következett Nápoly. Logisztikusként először az MH 64. Boconádi Szabó József Logisztikai Ezred parancsnokhelyettese, majd parancsnoka volt.

Nős, két (harminc- és húszéves) lánya van. Angol és orosz nyelvből egyaránt felsőfokú vizsgával rendelkezik. Hobbijai közül életrajzában a kerékpártúrázást, a futást és a rockzenét emeli ki.

– Milyen munkakörülményeket biztosít a nápolyi parancsnokság ehhez a nem kis kihívást jelentő, sokszor komoly megterheléssel járó munkához?

– A parancsnokság stratégiai fontosságának, valamint hadműveleti tervező és irányító szerepének megfelelően kiváló feltételek között dolgozhattunk. 2013-ban adták át az új bázist, amelyben a katonai feladatok ellátásához szükséges legmagasabb szintű infrastruktúra mellett biztosítják a sportolási, a kulturális, a regeneráló és a szabadidős feltételeket is.

– Az élet azonban nem csak szolgálatból áll. Magánemberként milyen emlékeket őriz az ott eltöltött négy esztendőről?

– Röviden szólva: igaz a mondás, miszerint akinek szerencséje van

hosszabb időt eltölteni ott, az kétszer fog sírni. Egyszer, amikor megérkezik Nápolyba, és megrémül a szokatlan látványtól, másodszer pedig amikor búcsút kell vennie a felejthetetlen, sok szépségtől. Abban a szerencsében volt részem, hogy a feleségem és a kisebbik lányom is velem utazhatott. A lányom két évig a nápolyi nemzetközi iskolában tanult, csiszolhatta angolnyelv-tudását, megtanult olaszul, majd hazatért, hogy itthon folytassa tanulmányait. Feleségem mindvégig kint maradt velem, de nem csak „családtagként”. A parancsnokságon régóta bevett gyakorlat, hogy amíg a férjek a katonai beosztásukat látják el, a társadalmi életet, a szabadidős programokat a női klub szervezi. Ebben a feladatban vett részt a feleségem – miután nemzeti rangidős is voltam Nápolyban – „senior lady-ként”. Ők szervezték a kirándulásokat, a nemzetek napjait, a kulturális programokat, s még folytathatnám a sort. De kiváló volt a kapcsolatunk a nápolyi magyar közösséggel, és a főkonzulátussal is. Március 15-én például közösen koszorúztuk meg Türr István emléktábláját.

– Új beosztása új kihívások elé állítja. Bár még friss a kinevezése, milyen tapasztalatokat szerzett a közlekedési központ munkájáról, milyen tervei vannak?

– Valóban friss még az élmény, s csak az első benyomásokról tudok beszámolni. Azt már eddig is látam, hogy egy nem túl nagy, de ki-

váló szakemberekből álló csapatot vehettem át. Felkészültségüket mi sem bizonyítja jobban, mint a Saber Guardian 2017 gyakorlaton nyújtott teljesítményük. Ebben a feladatban huszonkét nemzet csaknem 35 ezer katonája vett részt Magyarország, Románia és Bulgária területén. A központ feladata volt a hazánkon áthaladó konvojok átcsoportosításának megszervezése és biztosítása, valamint az MH Logisztikai Központ irányításával a teljes logisztikai háttér megteremtése. Mindez intenzív terheléssel járt szakembereink számára; voltak időszakok, amikor nyolcvan napokig „talpon voltak” az ország különböző szegleteiben, különféle beosztásokban. Azt is láttam e rövid idő alatt, hogy új beosztásom egészen más gondolkodásmódot igényel tőlem. A nagy létszámú logisztikai ezred parancsnokaként, az egyetlen dél-dunántúli helyőrség vezetőjeként – Kaposvár mellett – sok megszűnt helyőrség komendáns és egyéb feladataiért (lakásgazdálkodás, nyugdíjasok, ünnepek stb.) is én feleltem. Ezt követték a nápolyi évek, amelyről már beszélgettünk. Új beosztásomban viszont egy jóval kisebb létszámú, de feladataiban

roppant szerteágazó, és többek között a stratégiai légi, tengeri, szárazföldi szállítások megszervezésében megkerülhetetlen szervezet irányítása vár rám. Leszögezem: nem vagyok közlekedési szakember, bár a területhez sok közöm volt előző beosztásaimban is. Parancsnokként az lesz a fő feladatom, hogy az itt szolgálatot teljesítő valóban profi szakemberek munkájához a legjobb feltételeket teremtsen meg, eddigi logisztikai tapasztalataimat megosszam velük, és az elmúlt hónapok, évek során végrehajtott feladatok elemzésével, kiértékelésével – a véleményükre is támaszkodva – még magasabb színvonalon végezhessük az elődeink által megkezdett munkát.

Továbbra is a legjobbak között

A MAGYAR HONVÉDSÉG
KATONÁIBÓL ÁLLÓ NEMZETI
EJTŐERNYŐS VÁLOGATOTT TOVÁBBRA
IS A VILÁG ÉLVONALÁBA TARTOZIK.
EZT BIZONYÍTJA, HOGY A NÉMETORSZÁGI
VILÁGBAJNOKSÁGON BRONZÉRMET
SZERZETT A MEGMÉRETTETÉSNEK
CÍMVÉDŐKÉNT
NEKIVÁGÓ CSAPAT.

BRONZÉRMET

HOZTAK

Anyáron Szandaszőlősen igazi ejtőernyős nagyüzem folyt. Amikor Szolnok határába érkezünk, a szandai repülőterre éppen leszálló Cessna 182D is bizonyította: jó helyen járunk. S persze az sem véletlen, hogy a Magyar Honvédség katonái alkotta nemzeti ejtőernyős válogatott is éppen itt gyakorolt akkor. Volt miért dolgozni: a válogatott 2017-ben címvédőként indult a németországi Warendorfban a Nemzetközi Katonai Sporttanács (CISM) szervezésében megrendezett ejtőernyős katonai világbajnokságon. A tavalyi győzelem után aztán idén is dobogós helyen végeztek katonáink, akik 29 nemzet válogatottja között a csapat célba ugrás versenyszámban érdemelték ki a bronzérmet, bizonyítva ezzel, hogy továbbra is a világ élvonalába tartoznak. Az egyéni versenyben Varga Tamás zászlós, az MH 86. Szolnok Helikopterbázis katonája 167 induló között szintén bronzérmet nyert. A magyar csapatot – amelynek vezetője Bali Tamás ezredes volt – Varga zászlós mellett Bánszki Tamás százados, Asztalos István zászlós, Hirschler Gábor zászlós és Gál Szabolcs őrmester alkotta.

Öt válogatott teljesen egyenlő esélyekkel indult a dobogó legfelső fokáért, az erőssorrend szerint ezeket

követő „ötösfogat” pedig akár meglepetést okozva el is vihetné volna a nagy esélyesek elől a trófeát. A világbajnokságon tényleg a legjobbak vívnak centiméterekre menő csatát. Minderre ékes bizonyíték a tavalyi megmérettetés is: 2016 júliusában, az oroszországi Kubinkában, célba ugrás versenyszámban, 70 ugrást követően egyetlen centiméterrel bizonyult jobbnak a magyar csapat az orosz válogatottnál!

Az egyik legnehezebb feladat esetükben is az anyagi háttér megteremtése – de szerencsére ez évről évre könnyebben megy, s mint ahogyan a csapat tagjai hangsúlyozzák, a vezetői támogatás töretlen, a technikai feltételek pedig biztosítottak. Az év eleje általában „döcögösen” indul, de aztán összeáll minden: felszerelés, edzőtáborok, anyagiak. Az első tábor idén is Kaposújlakon volt, ahová már „hazajár” a válogatott. Szintén a világbajnokságra való felkészülés része, mégpedig az egyik leghasznosabb eleme, a hat helyszínen megrendezett világkupa-sorozat, amelyen a magyar válogatott minden évben részt vesz. A világbajnoksáig a csapattagok „összeszednek” 100-120 ugrást, a nemzetközi versenyeken

pedig fel tudják mérni az esélyeiket a mezőny többi részével szemben.

Persze a jó eredményekhez szükségesek a már említett támogatások is. A nyári versenyek miatt például a határ menti feladatokra a téli időszakban vezényelték őket. Az MH 86. Szolnok Helikopterbázis vezetése mellett (kiemelve Ruszin Romulusz dandártábornok és Simon Attila dandártábornok segítő munkáját) a legtöbb anyagi támogatást a Szolnoki Honvéd Ejtőernyős Sportegyesület elnökhelyettesétől, Dér Lászlótól kapják, aki folyamatosan keresi a pályázati lehetőségeket; ezeknek köszönhetően a válogatott munkája zavartalan lehet. Szolnok város és Szalai Ferenc polgármester szintén segíti a csapatot. Ez sem véletlen: a település és a válogatott kapcsolata szoros, például tavaly szeptember elsején a RepTár Repülőmúzeum megnyitóján is szerephez jutottak az ejtőernyősök, akik nélkül persze nincs augusztus huszadikai városi ünnepség sem.

2018-ban Szolnok-Szandaszőlős ad otthont az ejtőernyős katonai világbajnokságnak, ami részben kedvez a magyar válogatottnak, hiszen rengeteg ugrást hajtottak és hajtanak végre itt, tehát a vetélytársaknál jobban ismerik a repülőteret, a környék légterének sajátosságait. Ez azonban nem jelenti azt, hogy előre oda lehet adni nekik az aranyérmet. Egy váratlan időjárás-változás, egy légáramlat bármikor megzavarhatja a legtapasztaltabb ejtőernyőst is. A pszichés felkészülést pedig nehezítheti az esélyesség terhe, az, hogy hazai pályán versenyezve jóval nagyobbak az elvárások. Néha éppen az jelent előnyt, ha több ezer kilométerre az otthontól, egy sátorban üldögélve, a saját módszereivel készülhet rá a mindent eldöntő ugrásra az ejtőernyős...

„American first,
Hungarian
always”

SZÜLEI MAGYAROK VOLTAK, DE Ő MÁR AZ AMERIKAI EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN SZÜLETETT. A ZRÍNYI MIKLÓS NEMZETVÉDELMI EGYETEMEN TANULT, JELENLEG TARTALÉKOS KATONAKÉNT DOLGOZIK ÉS RÉSZT VETT A SABER GUARDIAN 2017 GYAKORLATSOROZAT HAZÁNKBAN RENDEZETT MOZZANATAIN. ADAM KORENYI-BOTH ALEZREDESSSEL, A BUDAPESTEN AKKREDITÁLT AMERIKAI VÉDERŐ ATTASÉ SZAKÉRTŐJÉVEL BESZÉLGETTÜNK.

– **Hogyan került a családja Amerikába?**

– A történet 1974-ben, Budapesten kezdődött, amikor az orvos édesapám megpályázott egy egyéves amerikai ösztöndíjat. Édesanyámnak csak az utazás előtti este szólt róla. Összecsomagolták a két bőröndjüket és a két testvéremmel nekivágtak az ismeretlennek. Mikor a repülőgép leszállt az Egyesült Államokban, apám odafor-

dult anyámhoz és közölte vele, hogy most már itt fognak új életet kezdeni. Tudvalévő, hogy minden nagyobb amerikai városban voltak magyar közösségek, melyek tagjai mindenben segítették egymást, így a beilleszkedés nem ment nehezen. Édesapám Buffalóban kezdett dolgozni orvosként, majd a família Philadelphiába költözött. 1978-ban születtem, és mivel én voltam az első a családban,

aki Amerikában látta meg a napvilágot, az Ádám nevet kaptam – mert ez mindkét nyelven létező név, valamint Ádám volt az első férfi a Bibliában. Szüleim büszkén vállalták a magyarságukat, otthon a magyar kultúra mellett a szabadság szeretetére neveltek, hiszen ők – kommunista országból érkezve – tudták, mekkora érték a szabadság. Az Amerikába emigrált magyarok között tartja is a mondás,

TRADÍCIÓK ŐRE

miszerint: „American first, Hungarian always” (elsőként amerikai, mindig magyar).

– Hogyan lett édesapjából az amerikai hadsereg tisztje?

– 1982-ben édesapám – aki akkor még nem volt amerikai állampolgár – aláírt egy szerződést, és orvos őrnagyként az amerikai haderő tagja lett. Ebben közrejátszott az is, hogy nem szeretett volna hazatérni a kommunista Magyarországra, így a hadseregbe történő belépés jelentette számára a megoldást. Azokban az időkben Ronald Reagan elnöknek az volt az irányelve, hogy azok, akik a keleti blokk országaiból érkeztek, állampolgárságot nyerhetnek. 1986-ban tehát az egész család megszerezte az állampolgárságot. Ezt követően apám az első Öböl-háborúban, Szudán-Arábiában kórházparancsnokként szolgált, majd nem sokkal később ezredessé léptették elő. 1993-ban kezdődött Magyarország és Ohio állam között a partnerségi program, amelyet hamarosan több másik követett. Édesapám, Korényi-Both András ezredes – aki jó kapcsolatot ápolt Magyarországgal és a Magyar Honvédséggel – nagy szerepet vállalt ebben. Ekkor dr. Svéd László vezérőrnagy volt a Magyar Honvédség Egészségügyi Szolgálatának főnöke, és édesapámmal együttműködve segítette a partnerségi program kialakítását.

– Mikor járt először Magyarországon?

– 1991-ben, 13 évesen. Édesapám mindenhová elvitt, köztük a Corvin közbe is, ahol hazafiként harcolt és megsebesült 1956-ban. Édesapám teljes életutat járt be. Miután 2011-ben, 74 éves korában meghalt, hamvait a budai Farkasréti temetőben, szülei sírjában helyezték végső nyugalomra, az amerikai nagykövetség gyászszakasza közreműködésével. A temetésén őrnagyként vettem részt, majd miután alezredessé léptettek elő, elhoztam az új rendfokozatomat és odatettem a sírkövére. Nagyon büszke vagyok édesapámra, és tudom, hogy ő is büszke rám. Én is szeretném bemutatni a gyermekeimnek, honnan származnak a nagyszüleik.

– Hogyan került a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemre?

– Az Egyesült Államokban nemzetközi kapcsolatok szakon tanultam az egyetemen, ahol kötelezően előírták a hallgatóknak a külföldi tanulmányokat. Kapcsolatai révén édesapám elintézte, hogy 1999-ben elkezdhessem tanulmányaimat a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemen. Kadétként itt tanultam fél évet, egy amerikai tartalékos kiképzési ösztöndíj keretében. Nagyon jó élményeket szereztem, tanáraimnak nagyon tetszett, hogy amerikai kadétként a Zrínyin tanulok. Tanulmányaim során megismertem, mit jelentett a magyar tiszteknek a hidegháború időszaka, és azt, hogy a katonák számára a szolgálat – politikai oldaltól függetlenül – a becsületet és a tisztességet jelenti. Hálás vagyok a sorsnak, mert tanúja voltam, ahogy Magyarország belépett a NATO-ba, amely egy erős szövetségi rendszer. Magyarországon tartózkodva nagyon jó kapcsolatokat alakítottam ki, értékes barátságokra tettem szert, és jobban megismerhettem az ország kultúráját, nevezetességeit.

– Hol szolgált a továbbiakban?

– Miután 2000-ben tisztté avattak, először Dél-Koreába kerültem hadnagyként, ahol megtapasztaltam, mit jelent valójában a csapatszolgálat. Ezt követően Németországban, a bajorországi Würzburgban kaptam beosztást, onnan gyakrabban tudtam Magyarországra jönni turistaként. 2003-ban, mikor kitört a második iraki háború, Kuvaitba vezényeltek, ahol egy híradószakasz vezetőjeként tevékenykedtem; a sivatagban három hónapig, majd a bagdadi repülőtéren szintén három hónapig. 2005-ben Tikritben teljesítettem szolgálatot századparancsnokként; a szunnita háromszöget ellenőriztük. Egy év múltán tértünk vissza Németországba. Mivel hosszú időt töltöttem külszolgálaton, az Egyesült Államokba hazatérve az volt a szándékom, hogy a nyolc évre szóló ösztöndíjammal megfelelő idő utolsó két évét tartalékos tisztként szolgálom le. Teltek az évek, de én megmaradtam a tartalékos katonai szolgálat mellett. Jelenleg civil vagyok, és havonta két napot, évente két hetet szolgálom tartalékosként. Kihasználva a magyarországi egyetemi tanulmányaimból adódó előnyöket,

valamint azt, hogy ismerem a magyar nyelvet és kultúrát, tartalékosként úgynevezett foreign area officer-ként a budapesti amerikai nagykövetségen Donald Baker ezredes, amerikai véderőttasé munkáját segítem, mint szakértő. A Saber Guardian 2017 gyakorlat magyarországi fázisaiban (Black Swan, Brave Warrior, Swift Response) is szükség volt rám az irodai munkában, illetve a kiemelt látogatónapon tolmács voltam.

– Mi a véleménye a magyar haderőről és a katonákról?

– Magyarország kis országgal kis haderővel rendelkezik, amely mégis kiválóan felkészült altisztekből, tisztekből és szerződéses katonákból áll. A szolnoki különleges rendeltetésű ezredet is rendkívül jól képzett, professzionális katonák alkotják, akik bármilyen körülmények között bármilyen feladatra bevethetők. 1999-ben még nem volt ilyen a helyzet, de ez azóta sokat változott, és én ugyanúgy bízom a magyar katonákban, mint az amerikaiakban. Az itt töltött idő során megbizonyosodtam, hogy nagyon jól együtt lehet működni a helyi alakulatokkal. Nyilvánvaló, hogy a két ország számára eltérő védelmi költségvetés áll rendelkezésre, mégis elmondható: a taktikai vagy éppen a technikai ismeretek terén nincs számottevő különbség – a magyar katonáknak is erős hivatástudatuk van, és ugyanúgy végrehajtják a rájuk bízott feladatokat, mint az amerikaiak. Ez a katonai hivatás lényege.

– Véleménye szerint a biztonság mennyire meghatározó a mai világban?

– Megalakulása óta a NATO számos globális biztonsági kihívással nézett szembe. A hidegháború után egy sor instabil állam alakult ki, azonban a szövetség ezeket megfelelően tudja kezelni és erősebb, mint valaha. Az új fenyegetéseknek a kezelésében pedig jelentősen megnőtt az interoperabilitás és a nemzetközi gyakorlatok szerepe. Az összhaderőnemi műveleti képesség rendkívül fontos, nagyszerű dolog látni, ahogy a NATO-erők összhaderőnemi szinten közösen dolgoznak együtt, mivel nem túl gyakran adódik lehetőség a közös tevékenységek gyakorlására.

Parádés szerencse

Az augusztus 20-i, budapesti légiparádé időpontját „kőbe vésték”, s a táncrend is szoros volt, hiszen az MH 59. vitéz Szentgyörgyi Dezső Repülőbázis JAS-39EBS HU Gripenjeinek pontban 10 órakor kellett megérkezniük a bemutatóra. A három vadászbombázót két perccel később követte a szolnoki Zlin 143-as géppár. Az új oktatógépeket ugyanannyi idővel követve a két AS 350 Écureuil futár- és könnyű szállítóhelikopter nyitotta meg a forgószárnyasok bemutatóját, majd a két Mi-17-es és egy Mi-8-as alkotta ék

alakzat zárta a légi felvonulás „katonai szekcióját”. Az alig negyedórányi szereplést megelőzte a professzionális szintű felkészülés; ennek keretében a Szolnok környékén kijelölt útvonalat (melynek hossza és iránya egyaránt nagyon hasonlított a budapestiéhez) három nap alatt hatszor repülték végig a résztvevők. A várakozási légtérben gyülekező kötelékek a megfelelő magassági lépcsőzés kialakítása után repülték végig ezt az előre meghatározott útvonalat.

– Az előre megtervezett útvonal pontos repülése heti szintű rutin-

feladat. Az újdonságot inkább a Gripenekkel és a Zlinekkel történő együttműködés jelentette. Mivel ez utóbbiakban is olyan, műholdas alapú navigációs rendszer működik, amely pontosan mutatja a sebessé-

TISZTELETKÖR

A TAPASZTALAT ÉS A PROFESSZIONÁLIS FELKÉSZÜLÉS MELLETT AZ IDŐJÁRÁSBAN BEKÖVETKEZETT SZERENCSES VÁLTOZÁS IS KELLETT AHHOZ, HOGY A 2017. AUGUSZTUS 20-I LÉGIPARÁDÉ KERETÉBEN MEGJELENHESSENEK BUDAPEST EGÉN A MAGYAR HONVÉDSÉG MEREV- ÉS FORGÓSZÁRNYAS REPÜLŐGÉPEI.

get, így tudjuk, hogy a budapesti légiparádé során a tervezettől való maximális időbeli eltérés csupán két másodperc volt – mondta Balla Tibor alezredes, az MH 86. Szolnok Helikopterbázis felderítőfőnöke,

majd hozzátette: ehhez persze az is kellett, hogy a pilótafülkékben tapasztalt hajózók üljenek. Ez jelentette a biztosítékot arra, hogy a pilóták akár hirtelen változó körülmény esetén is tudjanak improvizál-

ni, alkalmazkodni az új helyzethez. Beszédes adat: a feladat végrehajtásában részt vett pilóták legalább 800 repült órával rendelkeztek, tehát a kiképzettséggel, a rutinnal nem volt gond.

Így is számos tényezőt kellett szem előtt tartani: például azt, hogy meglegyen a kötelék egyes csoportjai közötti kétperces távolság. További koncentrációt igényelt, hogy a Csepel-sziget északi részén kijelölt várakozási légtér is aránylag kicsi, 4×8 kilométer volt. Így nagyon kellett figyelni az egyes gépek mozgásának összehangolására, a biztonságos elkülönítésre.

A legnagyobb kihívást végül nem az ember vagy a technika, hanem a természet jelentette. Az időjárás ugyanis nem fogadta kegyeibe a kecskeméti és a szolnoki hajózókat. A repülés végig „látás szerinti” volt, külön rádiónavigációs rendszerek nem segítettek a pilótákat. A Zlinek felszállási minimuma 500 méteres

felhőalap és 5 kilométeres látótávolság. Mivel ezek a feltételek augusztus 20-ra közel sem voltak biztosak, így a gépek 19-én este, a hidegfront előtti, repülésre alkalmas időben áttelepültek Tökölre.

– Ezzel együtt is izgalmasan alakult az állami ünnep napja: 20-án

reggel a százhalombattai magas kémények még felhőben voltak Ez azt jelentette, hogy nincs felszállás – emlékezett vissza Balla alezredes.

Végül azonban a szerencse a szolnokiak oldalára állt: a hullámokban érkező zivatarok között, az utolsó, alacsony felhőalappal járó égszakadást követően, 10 óra körül a bemutatóhoz szükséges időjárási körülmények alakultak ki. Így is csupán 20 perccel a felszállás előtt vált bizonyossá, hogy a gépek elindulhatnak, de még ekkor is az egyik Zlint repülő pilóta, Török Péter százados vállára nehezedett a döntés felelőssége. Megfelelő-e az időjárás

a feladat biztonságos végrehajtásához? Elég magas-e a felhőalap a Duna felől a Budai-hegység irányába végrehajtandó kiforduláshoz? Kelet felé ugyanis a zivatar felhőzete „lezárta” az utat Szolnok felé, így a légi parádé után ismét Tökölre kellett visszatérnie a köteléknek.

– A repüléshez a tapasztalat és a befektetett munka mellett néha szerencse is kell: a 10 órás érkezésre az időjárás éppen megfelelően változott meg, s a kecskeméti,

majd a szolnoki katonai, illetve az őket követő civil gépek kötelékei pontosan, a vízi parádéval összhangban hajthatták végre a feladatot. Ennek megfelelően az esemény visszhangja is jó volt: a pontos és a látványos kötelékrepülést mindenki dicsérte. Elmondható: leraktuk az alapokat ahhoz, hogy jövőre is

katonai légi parádé színesítse az augusztus 20-i ünnepséget Budapesten – foglalta össze tapasztalatait Balla Tibor alezredes.

Feltámadó lánctalpasok

ÚJRAÉLESZTÉS

NYOLC PTSZ-M KÖZEPES,
LÁNCTALPAS ÚSZÓ
SZÁLLÍTÓ JÁRMŰ
„ÉBREDHET FEL”
TÁROLÓHELYI ÁLMÁBÓL,
KÖSZÖNHETŐEN EGY
SIKERES KEHOP-
PÁLYÁZATNAK ÉS A HM
CURRUS GÖDÖLLŐI
HARCJÁRMŰTECHNIKA
ZRT. ELSZÁNT
SZAKEMBEREINEK.

A HM Védelemgazdasági Hivatal 2016 elején írta ki „A Magyar Honvédség katasztrófavédelemmel összefüggő beavatkozási képességének fejlesztése – technikai eszközök felújítása – KEHOP 1.6.0” nevet viselő pályázatot. Ennek a nyertese lett a gödöllői cég, amely megalapítása óta végzi a Magyar Honvédség szárazföldi haditechnikai eszközeinek, járműveinek, fegyvereinek központi javítását, felújítását. A nettó 657 millió forint értékű megrendelés alapján a honvédség nyolc, már üzemképtelen PTSZ-M járműve kel új életre és szolgálhat ismét hosszú éveken keresztül. Fontos kiemelni, hogy az úszóképes, kiváló terepjáró

tulajdonságú lánctalpasokra szükség van katasztrófavédelmi és katonai feladatoknál egyaránt, illetve a nehéz terepviszonyok miatt ma is minden nap részt vesznek a hortobágyi lőszermentesítési feladatokban, támogatva az MH 1. Honvéd Tűzszerész- és Hadihajós Ezred szakembereinek munkáját.

HOZOTT ANYAG

– A honvédség jelölte ki azt a nyolc járművet, amelyek felújítására pályázhattak az érdeklődők – mondta el Hegyi Viktor, a vállalat vezérigazgató-helyettese. A PTSZ-M-eket és a hozzájuk tartozó dokumentációt

mozgatásról nem lehet beszélni, az alkatrész-utánpótlás biztosítása tehát komoly fejtörést és logisztikai feladatot jelent. S ez a helyzet az idővel bizony csak romlani fog...

– A NATO-ban a honvédség úszóképes láncctalpas szállítójárművei egyedülállóak, azaz ilyen eszköz csak orosz forrásból szerezhető be – hangsúlyozta Hegyi Viktor. A PTSZ-M típust már nem is gyártják, utódja a T-72-es és T-80-as harckocsik elemeit, rendszereit felhasználó PTSZ-4. Ezen eszközök új ára az elérhető információk szerint a jelenlegi felújítás értékének ötszöröse-hatszoros is lehet egy eszköz tekintetében. Így még mindig gazdaságos opció a felújítás és a további

használat, még az alkatrészpótlás említett nehézségeivel együtt is.

egy honvédségi telephelyen lehetett megtekinteni. Ezek a járművek 30 évnél is idősebbek, működésképtelenek, az elmúlt időszakot használaton kívül élték át. A teljes felújítás során az eredeti, gyári állapotot megközelítő szintre „hozzák vissza” a HM Currus Zrt. szakemberei a járműveket, azaz további több ezer üzemórányi élettartamot kapnak. Természetesen a motornak, a szárazföldi és vízi hajtásláncnak, a kormányműnek mind-mind tökéletes, gyári állapotban kell lennie a felújítás végére. Ez pedig nem egyszerű feladat, hiszen a PTSZ-ekben a T-54-es és T-55-ös harckocsik részegységei találhatók. Márpedig ezeket régen nem gyártják már, így klasszikus gyártói tá-

MUNKA AZ VAN...

Márpedig van mit javítani és cserélni, hiszen felújításra vagy a gyári állapotot visszaállító közép- és nagyjavításra a nyolc jármű egyikénél sem került még sor korábban. Virág Zoltán technológiai és fejlesztési igazgató, egyben a projekt vezetője jelezte: a járművek ugyanakkor használat közben a szükség szerinti javításokat, karbantartásokat megkapták.

– A HM Currus Zrt. szempontjából komoly jelentősége van ennek a felújításnak, hiszen az utóbbi évek egyik legjelentősebb ilyen projektjéről beszélhetünk – mutatott rá Benkó

Imre vezérigazgató. A cégvezetés egyik kiemelt feladata, hogy a társaságot a Zrínyi 2026 honvédelmi és haderő-fejlesztési programban lefektetett jövőképnek, s a várható kihívásoknak megfeleltessék – infrastruktúrában, felszereltségben, szakembergárdában, rugalmasságban egyaránt. Azt is lehet mondani, hogy ez a feladat pont jókor jött, hiszen a HM Currus Zrt. most épp azt csinálja, amire eredetileg létrehozták. Ezzel erősíteni is lehet azt a fajta munkahelyi kultúrát, amely létfontosságú a későbbi felújítások, javítások, fejlesztések eredményes elvégzéséhez. A cégvezetés ugyanis abban bíz, hogy a jövőben egyre

több ipari szintű nagyjavításban, fejlesztési projektben is részt vehetnek.

Arról egyelőre nincs információja a vállalatnak, hogy a későbbiekben kapnak-e hasonló volumenű és jellegű feladatot, hiszen – mint ahogy Hegyi Viktor hangsúlyozta – jelen esetben egy KEHOP-pályázatról van szó. A Magyar Honvédség ugyanakkor még az idén tervezi hasonló járművek javíttatását. A vezérigazgató-helyettes azt is elmondta, hogy a nyertes pályázat második eleme három Ural üzemanyag-szállító/-töltő gépjármű felújítására, átépítésére vonatkozik. Ezt a feladatot a HM Currus Zrt. a Schwarzmüller Járműgyártó és Kereskedelmi Kft.-vel

lehetőségeivel és a Zrínyi 2026 jelentette jövőképpel – jegyezte meg Benkó Imre. Ennek megfelelően a cég igyekszik proaktív módon a felhasználók részére különböző fejlesztési javaslatokat kidolgozni. Remélik, hogy a bővülő források mellett lehetőség nyílik nagy volumenű fejlesztési munkákra is, így kitolva a most hadrendben álló technika életciklusát. Sőt, bizonyos eszközök tekintetében akár képességfejlesztésről is érdemes beszélni.

A MŰTŐBEN

A beszélgetés után vendéglátóim elkísértek a gyárcaernokba, ahol a felújítási folyamat különböző állomásain várták az öreg lánctalpasok a rajtuk dolgozó szakembereket. Érdekes volt látni, ahogy a beérkezési állapotból „kibontják” a járműveket, többek között a 12 hengeres V-54P

dízelmotort (amely külön műhelyben nyeri vissza régi és pontosan beszabályozott, majd próbapadon megvizsgált erejét), az üzemanyag-tartályt, a hűtőt vagy éppen a lebo-csátható rámpát. Minden cső, csatlakozás, bilincs és csavar kikerül, gyakorlatilag csak maga a jármű acélteste marad a betonra helyezett tartókra támaszkodva. Igaz, gyakran a testet is foltozni, javítani kell, hiszen egy-egy ütközés vagy a korrózió csúnya sebeket ejtett az acélon is.

A fokozatosan „megtelő” fémtest aztán elnyel mindent, csillognak a vadonatúj, a guminal sokkal többet bíró szilikoncsövek, a fényes bilincsek, az újrafestett gázolajtank, az ismét „teliüveg” vezetőfülke. A világítótestek a helyükön, és a gyári úszópróba után az utolsó réteg festék is a járművekre kerül. A megfelelő karbantartással pedig remélhetőleg sokáig üzemképesek maradhatnak az újralesztett PTSZ-M-ek.

közösen végzik. A gödöllői szakemberek az Ural önjáró alvázait tették működőképessé és újították fel. Az üzemanyag-szállító és -töltő felépítményt pedig a Schwarzmüller készíti el. Ezzel a kor technológiai színvonalának megfelelő üzemanyag-szállítás válik lehetővé a régi-új járművekkel.

– A HM Currus Zrt. tisztában van a védelmi ipart övező makrogazdasági környezettel, a Magyar Honvédség

Távírányítású terroristavadászat

SUHANÓ HALÁL

AZ MQ-1B AZ OKA ANNAK, HOGY MANAPSÁG MÁR TELJESEN TERMÉSZETESNEK VESSZÜK A FELFEGYVERZETT, PRECÍZIÓS LÉGICSPÁSOKRA VAGY KÖZELI LÉGITÁMOGATÁSRA ALKALMAS, TÁVOLRÓL IRÁNYÍTOTT REPÜLŐGÉPEK MINDENNAPI BEVETÉSÉT.

Ez a típus mutatta meg a kételkedőknek azt, hogy igenis lehetséges akár kontinensnyi távolságból, műholdas adatátviteli rendszerek segítségével halálosan precíz, irányított rakéta- vagy bombatámadásokat végrehajtani – gyakorlatilag bárhol a világon. A 2001. évi első tesztrepülések után több mint 16 évvel a típus most elbúcsúzott. Továbbfejlesztett változatai ugyanakkor még akár évtizedekig is fontos eszközei lesznek az amerikai légierőnek.

KOCKÁZATMENTESEN

Ha jobban belegondolunk, akkor az MQ-1B kifejlesztése és hadrendbe állítása a technikai világ egyik leglogikusabb lépésének tekinthető. Adott volt egy, elsősorban a Központi Hírszerző Ügynökség (CIA) nyomására megalkotott felderítő repülőgép, az RQ-1 Predator. Ez a gép 1994. július 3-án szállt fel először és 1995 júliusától segítette az amerikai hír-

szerző szervezetek munkáját, majd a hadsereg és a légierő műveleteit. A sorozatgyártott RQ-1B-k aztán 2000-ig rengeteg békeidős és „éles” hadműveleti tapasztalattal gazdagították az alkalmazókat. A Predator igen jól teljesített, köszönhetően az AN/AAS-52 széles spektrumban működő felderítő és célzórendszer nappali és infravörös kameráinak, a Ku-hullámsávban „dolgozó” műholdas távírányító adatkommunikációs összeköttetésnek és az igen üzembiztosnak bizonyult Rotax 914F négyhengeres, hagyományos robbanómotornak, amelynek beépítésekor a minél csendesebb üzemelés volt a cél. Adódott tehát a kérdés: miért ne függeszthetnének rá rakétákat? Nos, azért nem, mert egyrészt a Predator iránt nem mutatott érdeklődést a sokkal nagyobb, gyorsabb és drágább felderítőgépekhez szokott légierő, másrészt pedig úgy gondolták, a legkisebb (s akkor már szintén jól bevált), 45 kilogrammos AGM-114 Hellfire-rakéta, plusz a fegyverzet-

felfüggesztő pilon tömege meghaladja a gép szárnyainak teherbírását. Tévedés volt.

Az RQ-1B Predator a közepes magasságban tevékenykedő, hosszú repülési idejű, távolról irányított felderítőgépek kategóriájának első, valóban megbízható típusának számított. Alkalmazásával elkerülhetővé vált az, hogy az ellenséges légvédelem a hagyományos felderítőgépet lelőve annak pilótáját is elpusztítsa. Emellett az egy felszállással teljesíthető rendkívül hosszú (akár 24 óras) repülési idő alatt nem fárad el és nem követ el kritikus hibát a „személyzet”, amely válthatja egymást a biztonságos földi irányítóközpontban.

KETTŐS CSAPÁS

A hivatalosan 2000. június 21-én elindított Big Safari-projekt keretében az RQ-1B-k felfegyverezhetőségét kezdték vizsgálni. Ennek során a kísérleti gép megerősített és oldalan-

B-1B és MQ-9: a közeli légitámogatás két bajnoka.

Avenger, a következő generáció?

ként egy-egy fegyverzet-felfüggesztő pilonnal ellátott szárnyakat, illetve az AGM-114C Hellfire félaktív lézeres irányítású rakéta célra vezetéséhez szükséges lézeres célzórendszert kapott. Az első, még gyakorló, azaz robbanótöltet nélküli Hellfire-t 2001. február 16-án indították el: a fegyver

telibe találta a célpontnak kijelölt kiselejtezett harcokcsit. Egy februári, immár éles AGM-114C-ekkel végrehajtott sikeres lövészsorozat után gyors döntés született: nagyobb magasságban repülve, álló helyett mozgó célok ellen és a modernebb AGM-114K Hellfire II rakétákkal

kell folytatni a kísérleti programot, amelynek egyik legfontosabb támogatója Cofer Black, az ügynökség terrorizmus elleni központjának vezetője volt. Ő az ideális eszközt látta meg a felfegyverzett Predatorokban: egy csendes, alig észlelhető, a megfelelő pillanatig a célterület felett körözni képes, precíziós csapásmérő repülőgépet, amelyet a célszázagtól távol, baráti vagy semleges repülőtérről lehet üzemeltetni. Valóban: az 1400–1500 kilométeres hatótávolság jó barátja az ilyen „rejtett” műveleteknek csakúgy, mint az a tény, hogy a hangsebesség alatti, kifejezetten jól hangszigetelt hajtóművű Predator és a hangsebesség feletti Hellfire II-es kombinálásával a megcélzott személyt semmilyen hanghatás nem riasztotta a becsapódás előtt. A békeidős bürokrácia miatt azonban még az olyan tesztek sem hoztak áttörést a programban, mint az, amikor a hírhedt terroristavezér, Oszama bin Laden feltételezett pakisztáni lakóházának mását támadták meg a felfegyverzett Predatorral. A rakéta a kijelölt szoba ablakán „kopogott be”, a teszt kiértékelése szerint mindenkit megölve a helyiségben. Aztán jött 2001. szeptember 11., az Egyesült Államok elleni terrortámadás, és minden megváltozott. A program teljes támogatást és zöld utat kapott. S egyben új nevet is: megszületett az MQ-1A típus. A Reconnaissance, (magyarul felderítő) R-je helyett a többfeladatúságot jelző M (Multirole) került a távolról irányított gépek hagyományos Q betűje elé.

A modernizált irányítópult.

A Predatorok „póráza”, a műholdas kommunikációs antenna.

DOLGOS HÉTKÖZNAPOK

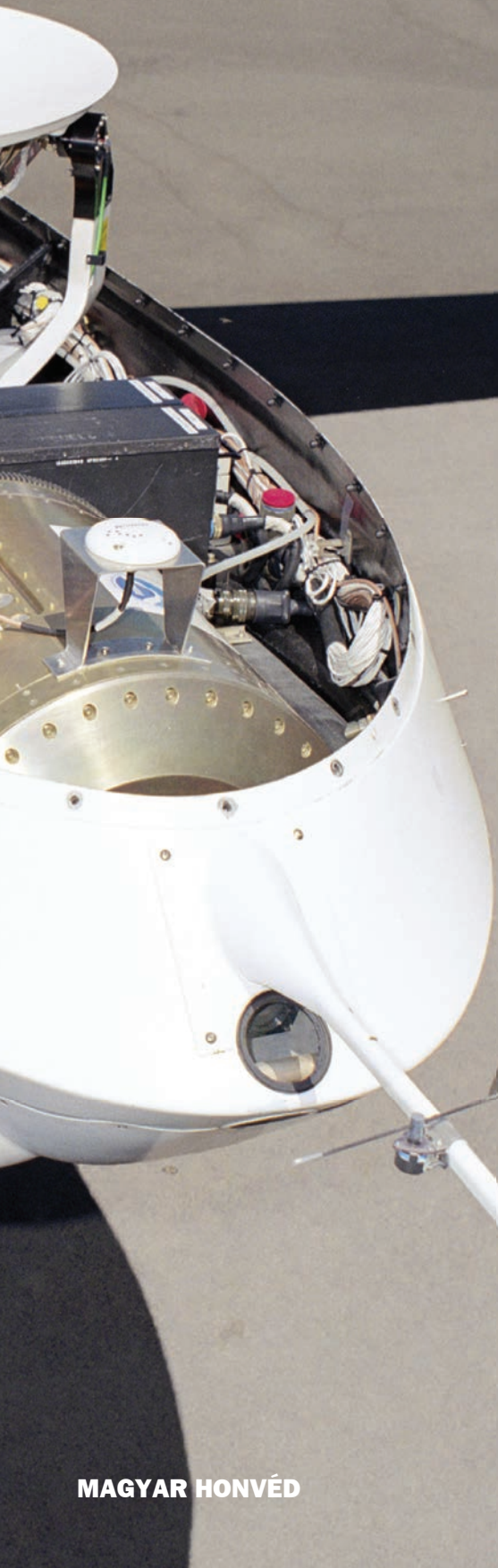
A terrortámadást követő afganisztáni, majd iraki amerikai fegyveres beavatkozás során, a CIA bin Laden-vadászata, illetve más, terrorizmussal gyanúsított személyek, csoportok felderítése és támadása alkalmával kulcsfontosságú szerepet kaptak az újdonsült felderítő/harci Predatorok. Helyesebben szólva a Predator-rendszer, hiszen egy összetett, sok specialistát és komoly technológiai háttérrel megmozgató egységről beszélhetünk. Egy „csapat” jellemzően négy MQ-1B repülőgépből, egy irányítóközpontból, egy, az adatkapcsolathoz szükséges műholdas állomásból, illetve a szükséges logisztikai elemekből áll. A 24 órás bevetés emberigénye is magas: 55–60 specialista kell az olajozott működéshez. A gépet, illetve a fedélzeti érzékelő, célzó- és fegyverrendszereket egy időben két pilóta és egy szenzoroperátor fel-

ügyleli. Természetesen a 24 óra alatt többször váltják egymást a hajózócsapatok, így mindig friss és kipihent katonák működtetik az értékes gépet. A fel- és leszállás során direkt rádiókapcsolat van az eszköz és az irányítóközpont között. A felderítési és támadási feladatok végrehajtása során, a nagy távolságok miatt már műholdas adatátvitelre van szükség a gép és a hajózók között. Ha a bevetési területhez közel kialakítható egy 1500×23 méteres, leszállásra alkalmas pálya, akkor az MQ-1B képes az előretolt repülőtérre, a helyszínre szállított kisméretű, mobil irányítóegység segítségével leszállni. Így a gép üzemanyag- és fegyverutánpótlásával lerövidíthető a bevetések közötti idő.

Felderítés, csapásmérés: mikor mire van szükség.

A drón irányítója
munka közben.

Irányított bombák:
a precíz csapásmérés eszközei.

ELŐTTEM AZ UTÓDOM...

Az utolsó MQ-1B-1-et 2011. március 3-án vette át az amerikai légi-erő. Ekkor már több mint egymillió repült óra volt az RQ-1/MQ-1 Predatorok mögött, 90 százalék feletti hadrafoghatósággal. Bárminnyire is úttörőnek számított az MQ-1B a maga nemében, a korlátozott repülési magasság (7600 méter), illetve a kis fegyverterhelés miatt (két AGM-114 Hellfire II, illetve később hat AGM-176 Griffin irányított rakéta) továbbfejlesztésre volt szükség. Az MQ-1C Gray Eagle egy jóval erősebb és takarékosabb

Thielert Centurion 1.7 dízelhajtóművel, négy fegyverzetfelfüggesztő ponttal, másfélszer akkora maximális felszállótömeggel és a rossz időben is használható AN/ZPY-1 STARLite radarrendszerrel felszerelve állt hadrendbe 2009-ben.

Érdeemes megemlíteni, hogy az igen érzékeny, stratégiai fontosságú fegyverrendszernek minősülő MQ-1-es családot csak az Egyesült Arab Emírátsok, Olaszország, Marokkó és Törökország kapta meg. Az Egyesült Államokban pedig „határőr” Predatorok is repülnek, az Amerikai Vám- és Határvédelmi Szolgálat kötelékében.

Pancir-Sz1 – a sokoldalú

A VILÁG FEJLETT HADERŐIBEN – OKULVA A JELEN ÉS A KÖZELMÚLT HADMŰVELETEIBŐL – ISMÉT EGYRE NAGYOBB SZEREPET KAP A CSAPATLÉGVÉDELEM. LEGYEN KÖLTSÉGHATÉKONY, SOKOLDALÚ, ÉS AZ SEM PROBLÉMA, HA A FEGYVERZET BÁRMILYEN ALVÁZRA FELPAKOLHATÓ.

Oroszországban – a szovjet időköt is figyelembe véve – komoly hagyományai vannak az önjáró csapatlégvédelmi rendszereknek. Kiváló példái ennek a Magyar Néphadseregben is hadrendbe állított ZSU–57-2, majd a modernebb ZSU–23-4 légvédelmi gépágyúk, illetve a széles körben exportált, majd később modernizált 9K33 Osa (SA–8 Gecko) kis hatótávolságú légvédelmi rakétarendszerek. Az orosz hadvezetés viszont egy olyan, jóval összetettebb és hatékonyabb eszközt keresett, amely egyszerre képes nagy tűzgyorsaságú gépágyúkat és kis hatótávolságú, nagy pontosságú légvédelmi rakétákat alkalmazni. A Pancir-Sz1 éppen erre alkalmas.

MINDEGY, MIRE...

Ha már rendszert fejlesztünk – ráadásul olyat, amit szeretnénk nagy mennyiségben exportálni –, nem árt, ha azt minél többféle platformra lehet építeni – vallották a tervezőmérnökök, és ennek megfelelően dolgoztak. Az eredmény pedig nem lett más, mint egy modulrendszerű légvédelmi eszköz, amelyet a klaszszikus KamAZ–6560 8×8-as gumikerekes alvázról a német MAN SX45, szintén 8×8-as terepjáró nehéz

gépjárművön át a GM352M1E lánctalpas járműig bármire fel lehet építeni. Logisztikai szempontból ezzel egyszerűsödik a felhasználók dolga (például az orosz hadsereg egyik alap tehergépkocsija a KamAZ–6560), de megmarad a rugalmasság, lehet alkalmazkodni a leendő hadszínterek terepviszonyaihoz: hóra, jégre a lánctalp a megbízhatóbb megoldás. Sőt, a Pancir-M (illetve az exportra készülő Pancir-ME) a haditengerészet hajóit is képes védeni a 15 ezer méter magasságig repülő légi célok, azaz repülőgépek, helikopterek, cirklórakéták ellen. Nem mellesleg a gyártó Rosztech szerint a rendszer objektumvédelmi célzattal szintén telepíthető, így képes oltalmazni kiemelten fontos infrastruktúrákat, például olajfűrésztelepeket, repülőtereket, atomerőműveket vagy éppen nagy hatótávolságú légvédelmi rakétakomplexumokat. Ez utóbbira példa a Szíriában található, de orosz irányítású Khmeimim légibázis, melynek

Éleslövészetben indítják az 57E6 légvédelmi rakétát.

Sz–400 Triumph útegeit – számos fénykép szerint – Pancir-Sz1-esek óvják.

KETTŐS CSAPÁS

A Pancir-Sz1 fő fegyverzetét a torony két oldalán 6–6 tároló-indító egységbe elhelyezett, összesen tizenkét darab 57E6E parancsközlő távirányítású légvédelmi rakéta alkotja, amelyek a legfeljebb 20 kilométeres távolságban és 15 kilométeres repülési magasságban közeledő légi célok ellen vethetők be.

KEREKES PÁNCÉLOS

A repesz-romboló robbanófej tömege 5,5 kilogrammos és az orosz források szerint minden tíz elindított rakétából hét eltalálja a célpontját. Ezeket egészíti ki a torony

két oldalára elhelyezett 30 milliméter űrméretű 2A38M géppáncél, amelyek négy kilométer távolsáig hatékonyak, egyben a könnyebben páncélozott földi célpontok ellen is eredményesen használhatók.

Mint minden légvédelmi rendszernél, itt is kulcsfontosságú a felderítés. A korai felderítésre és célkövetésre szolgál a külön terepjáró járműre épített 1RL-123E nagy hatótávolságú, 3D-s mobil radar, amely szintén felbukkant Szíriában. Az indítójármű maga is komplex radarrendszerrel rendelkezik. A deciméteres hullámhosszú 1RSZ1-1E végzi a légi célok bemérését, felderítését. Az orosz adatok szerint a két négyzetméternyi radarvisszaverő felületű célt már 32–36 kilométerről észleli és követi. Az 1RSZ2-E „Slem” radar kettős, centiméteres és milliméteres hullámhosszban dolgozó tűzvezető radar; feladata a célok befogása, majd a rakéta célra irányítását

végző korrekciós jelekhez nélkülözhetetlen adatok kiszámításához szükséges radarinformációk begyűjtése.

Mivel manapság már a radarfelderítés nem elegendő, így természetesen elektrooptikai és infravörös kamerarendszerek is segítik a célok felderítését, befogását, leküzdését. A járműre a hagyományos optikai mellett a 3–5 mikronos hullámhosszban működő infravörös kamera is került. Emellett elengedhetetlen a baráti és az ellenséges gépek megkülönböztetése: a gyártó integrálja a megrendelő kívánságának megfelelő IFF-rendszereket a Pancirhoz.

A magas fokú automatizálásnak és a számítógépes rendszernek köszönhetően a Rosztech szerint alig 4–6 másodperc reakcióidő mellett egyszerre 40 légi célt képes a radarrendszer követni, legyen szó merev szárnyú repülőgépről, helikopterről, cirkálórakétákról, irányított rakétákról, bombákról vagy távolról irányított repülőgépekről. A digitális adatátviteli rendszernek köszönhetően egyszerre akár hat Pancir-Sz1 képes együttműködni. Növeli a rendszer harcértékét, ha az autonóm működésre és eredményes védelemre alkalmas indítójárműveket a már említett, külön korai felderítőradarral, illetve egy külön mobil harcállásponttal kötik össze. Ekkor természetesen az üteget vezérlő harcálláspont „szabja meg” az egyes indítójárműveknek, hogy melyik területet figyeljék és melyik célpontot támadják meg.

A Pancir fegyverzete.

A sarkvidéki alkalmazásra optimalizált Pancir-SzA változat.

SIKERRE ÍTÉLVE

A Pancir-Sz1-esek komoly export-sikereket arattak, több igazolt lelővéssel is büszkélkedhetnek a Közel-Kelet hadszínterein. A megrendelők között említhetjük Algériát, Braziliát, az Egyesült Arab Emírátsokat, Irakot, Iránt, Ománt és Szíriát is. A Pancirokat bevetették az Ukrajna elleni háborúban is. Ott – orosz közlések szerint – számos, távolról irányított repülőgépet semmisítettek meg azokkal. Hivatalosan nem megerősített források szerint 2012. június 22-én a török légielő RF-4E Phantom II felderítő repülőgépet is egy szír Pancir lőtte le a Földközi-tenger felett, közel a szíriai partokhoz.

Az orosz és a szír Pancir-Sz1-esek állítólag a különböző kormányellenes erőkhöz tartozó fegyveres csoportok felderítő drónjait is semlegesítették több esetben a szíriai háborúban. Mivel azonban a konfliktussal kapcsolatban nehéz megbízható információkat szerezni, így ezeket a híreket ugyanúgy érdemes fenntartással kezelni, mint a 2017 áprilisában az Emírátsok Pancir-Sz1-esével tévedésből lelőtt szaúd-arábiai szállítóhelikopter esetét.

Az exportmegrendeléseknek köszönhetően a gyártósor teljes kapacitással működik.

Az viszont tény, hogy készül a rendszer továbbfejlesztett változata. A Pancir-SzM sorozatgyártása a gyártó cég képviselőjének nyilatkozata szerint leghamarabb 2018-ban kezdődhet meg, elsőként szintén a jól bevált, de az új rendszer nagyobb tömegének megfelelően továbbfejlesztett KamAZ-alapokra építve. A jármű új, modern fázisvezérelt antennával rendelkező radarrendszert kapott, így

9K330 Tor, a lánctalpas előd.

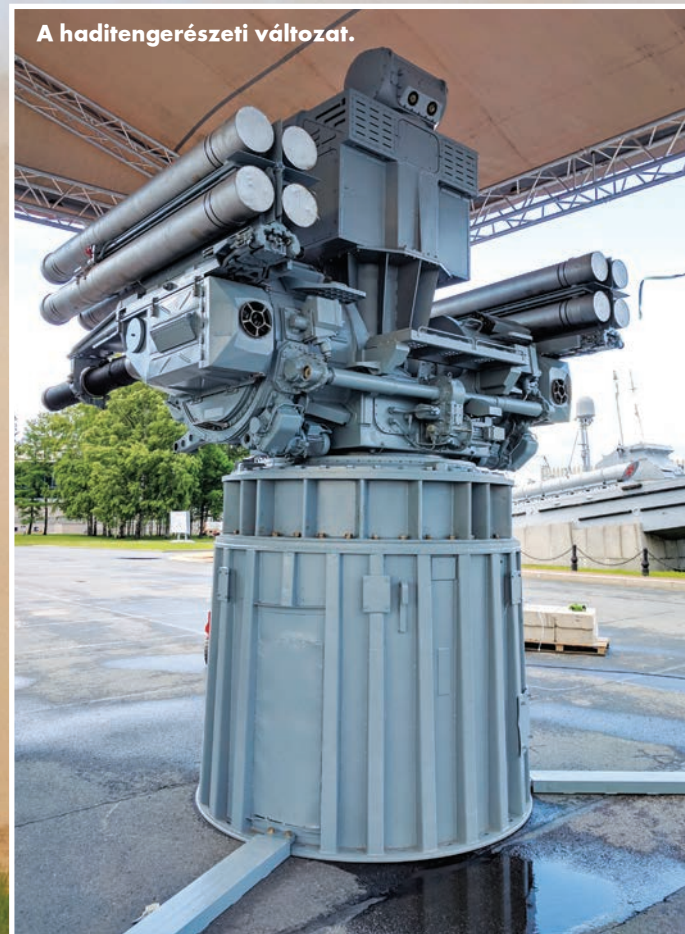
a felderítési és azonosítási hatótáv 75 kilométernyire nőtt. Nagyobb lett a légvédelmi rakéták maximális hatótávolsága, közeledő cél esetén húszról negyven kilométerre változott. Ehhez természetesen nagyobb méretű, hosszabb ideig működő hajtóművel felszerelt rakéták kifejlesztése volt szükséges.

A Pancir-családfa érdekes „mellék-hajtása” a DT-30PM páncélozott lánctalpas járműkomplexumra épített változat. A kifejezetten nehezen járható területekre kifejlesztett két, egymással összekötött járműből álló szerelvényre Pancir-SzA néven épült a mobil légvédelmi rendszer. Ennél hiányzik a két 30 milliméteres gép-

ágyú, cserébe e változaton 12 helyett 18 légvédelmi rakéta kapott helyet és a felderítő radarrendszerét is modernizálták. A különleges kialakítású, elsősorban az egyre fontosabb sarkvidéki területekre optimalizált Pancir-SzA-t 2017. május 9-én, a Vörös téren megtartott katonai díszszemlén mutatták be a nyilvánosság számára.

BAZ-6309 alvázon is működik a Pancir.

A haditengerészeti változat.

Vissza a medencébe 100 PILLE

A HONVÉDELMI MINISZTERIUM PARLAMENTI ÁLLAMTITKÁRI TITKÁRSÁGÁN A MEGSZOKOTT MÓDON ZAJLIK A NAPI MUNKA. PALCZERTNÉ MOLNÁR ENIKŐ TITKÁRSÁGVEZETŐ-HELYETTES IS TESZI A DOLGÁT; NYOLC ÓRAKOR MÁR AZ ASZTALÁNÁL ÜL, EGYEZTET, TÁRGYAL, PONTOSÍT.

Palczertné Molnár Enikő

Azt már kevesen tudják, hogy éppen élete versenyén van túl, a közelmúltban ugyanis hat számban indult a Nemzetközi Úszószövetség (Fédération Internationale de Natation – FINA) magyarországi masters világbajnokságán.

– **Hogyan kezdődött a szerelem az úszással?**

– A szüleink a húgommal együtt Debrecenben elvittek egy úszástanfolyamra. Ez hétéves koromban történt. Nem volt előzménye a dolognak, a családban versenyszerűen senki nem sportolt, egyszerűen csak szerették volna, ha megtanulunk úszni. Aztán a húgommal ott ragadtunk, megismerkedtünk a különböző úszásnemekkel, és egy idő után azon kaptuk magunkat, hogy versenyekre járunk. Először

a Debreceni Sportiskolában úsztam, utána a Dózsában, végül a Debreceni Diákok Úszó Sportegyesületében.

– **A hajnali kelések nem voltak fárasztók?**

– Eleinte nem kellett reggel edzésre járni, de 11 éves koromra már heti háromszor úgy keltem, hogy a délutáni edzések mellett még iskolakezdés előtt is úszhassak. 14-15 éves koromra már heti tíz edzésem volt. Tizennyolc éves koromban hagytam abba.

– **Miért?**

– Szerettem volna a tanulmányaimra koncentrálni, és akkorra már tényleg elegendő lett a korai kelésekből is. Nem egyik napról a másikra fejeztem be, hanem tudatosan csökkentettem az edzések számát, aztán eljött a nap, amikor nem mentem többé. Ezt követően programszerűen, például versenyezni évekig nem jártam uszodába.

– **Víziszony?**

– Nem, inkább élveztem, hogy mással foglalkozom. Persze az úszást nem engedtem el teljesen. A Debreceni Egyetemen a kötelező testnevelési órákon az úszást választottam, de ezt leszámítva nem volt közöm a sportághoz.

– **Hogyan csobbant vissza a medencébe?**

– Nagyjából négy évvel ezelőtt hobbi szinten újra úszni kezdtem. Hiányzott a mozgás, és tudtam, hogy a legnagyobb örömet az úzásban lelem. Volt némi bizonyítási vágy is bennem, a Balaton-átúzásra készültem, amit azóta négyszer teljesítettem az Úszó Erőddel. A Hajós Alfréd Uszodába jártam, de azt nem gondoltam, hogy hamarosan megint egy csapatban találok magam. Tavaly májusban odajött hozzám a Polythlon Egyetemi Triatlon Klub egyik edzője, és felajánlotta, hogy úszhatok a klubnál. Először nem volt sok kedvem, de minél többet gondolkodtam rajta, annál jobban tetszett a dolog. Végül elfogadtam az ajánlatot, így szeptembertől újra

BUDAPEST 2017		100M BUTTERFLY WOMEN		HEAT 33		FINA WORLD MASTERS CHAMPIONSHIPS	
		FINAL		1:13.89		microplus DATA PROCESSING SYSTEMS	
0		FOGACA P.	30-34 BRA	45.62	1:23.34	8	
1		PALUMBO C.	30-34 ITA	41.23	1:17.11	3	
2		MARANOVA B.	30-34 CZE	46.04	1:22.17	7	
3		RICHTER K.	30-34 GER	42.92	1:18.11	5	
4		FURTADO M.F.	30-34 BRA	39.19	1:13.89	1	
5		MOLNAR E.	30-34 HUN	41.78	1:17.23	4	
6		STENGEL J.	30-34 USA	44.31	1:21.58	6	
7		SALAZAR CASASOL	30-34 ESP				
8		FRES H.M.	30-34 USA	41.54	1:16.20	2	
9		GOSZTAK					

csapatban edzhettem, ahol Nyári József lett a trénerem. Hamarosan az is szóba került, hogy indulhatnék a szenior bajnokságokon. Először egy MH amatőr úszóversenyen száz és négyszáz gyorsan vettem részt, ezeknek az időeredményeit az edzőm összehasonlította a FINA masters szint-időivel, és úgy találta, hogy nincs is olyan nagy különbség, így érdemes lenne megpróbálni. Idén februártól kezdtünk komolyan foglalkozni a dologgal, akkor már külön terv szerint edztem. Márciusban Békéscsabán indultam egy versenyen, ott a 100 pillangó szintidejét teljesítettem. Áprilisban a hódmezővásárhelyi szenior országos bajnokságon mind az öt számomban elértem a szintidőt, 50 és 100 méteres mellúzásban pedig országos bajnok lettem. Júniusban Gyulán 200 mellen is sikerült szintidőt úsznom, végül ezt választottam az 50 méter mellúzás helyett. A világbajnokságon így öt medencés számban (egyéniiben egyébként összesen ennyiben lehet indulni) és a nyílt vízi versenyen álltam rajthoz.

– **Mi volt az öt szám?**

– A 100 méter gyors (51. hely a 76 indulóból), a 100 méter mellúzás (40. hely az 55 indulóból), az 50 méter pillangó (44. hely az 59 indulóból), a 100 méter pillangó (31. hely a 43 indulóból) és a 200 méter mellúzás (25. hely a 37 indulóból). A

nyílt vízi versenyen pedig 22. lettem a 49 indulóból.

– **Milyen érzés volt egy ilyen magasan jegyzett versenyen részt venni?**

– Fantasztikus. Profi volt a szervezés, a körítés, a háttér munka. Óriási élményt jelentett egy ekkora tornán indulni. A drukkk mellett elképesztő felszabadultság tombol az emberben. Boldogsággal töltött el, hogy ott vagyok. Tényleg az érzés számított, nem az eredmény. Ráadásul abban a szerencsében volt részem, hogy – mivel öt számban indultam – a FINA Masters VB mind a négy medencéjében úszhattam. Az már csak a hab volt a tortán, hogy amikor kiléptem a medencéhez, és felnéztem, a kollégáimat, barátaimat, rokonaimat pillantottam meg a lelátón, ahogyan nekem drukkolnak. Még külön „Hajrá Enikő!” táblát is csináltak. Csodálatos érzés volt.

– **Melyik versenyszámot szerette a legjobban?**

– A nyílt vizit Balatonfüreden. Eredetileg 3000 méter lett volna, de az erős szél miatt módosították a pályán, így 2400 métert úsztunk két körben.

– **A mostani versenytől függetlenül, melyik a kedvenc száma?**

– A 100 pille. Nekem találták ki.

– **Hogyan tovább, mi motiválja még?**

– A saját korlátjaim átlépése, túlélése. Úgy érzem, többre vagyok képes. Ha meg tudom csinálni, meg is csinálom. Továbbra is indulni szeretnék szenior versenyeken, a cél a saját időim megjavítása. Folytatom az úszást és a versenyzést addig, amíg az egészségem engedi, és ameddig örömet lelem benne. Kedvet kaptam.

A FINA Masters világbajnokságot 1986-ban rendezték meg először. Ha a résztvevők létszámát nézzük, ez a szervezet legnagyobb eseménye. Egy-egy világtornán nagyjából tízezer szenior úszó vesz részt. A Masters versenyeken az alsó korhatár 25 év, felső korhatár pedig nem létezik, öt-éves besorolások vannak érvényben. Napjainkban a legidősebb Masters úszó 104 esztendő.

HÁTORSZÁG

Új film a vágóasztalon

„MI AZ, HOGY DOBERDÓ? AKKOR MÉG NEM TUDTUK, HOGY KÉSŐBB EZEN A NÉVEN SZEREPEL MAJD A TÖRTÉNELEMBEN AZ A HELY, AMI NEKÜNK A RETTEGÉST, A HALÁLT, A SZENVEDÉST JELENTETTE. KÉSŐBB PEDIG AZT, HOGY CSAK AZÉRT IS!” – ÍGY ÍR NAPLÓJÁBAN AZ ELSŐ VILÁGHÁBORÚ ISONZÓI HADSZÍNTERÉT MEGJÁRT EGYKORI KATONA, LEGÉNDI JÓZSEF.

TIZENKÉT POKOL

A személy kitalált és mégis valós. Sok százezer magyar bakából gyúrt figura ő, több tucat valódi katonanapló szintéziséből született a naplója is. Legéndi József nem főszereplő, és mégis az. Személyén, naplóján, gondolatain keresztül a frontot megjárt katonák százezrei a főszereplői annak a dokumentumfilmnek, amelyet most készít a HM Zrínyi Nonprofit Kft. Katonai Filmstúdiója.

Lássuk a tényeket! Javában dúl az első világháború. Csapatunk Szerbiában és Galíciában küzdenek. S ekkor, 1915. április 26-án Olaszország – mindaddig az Osztrák–Magyar Monarchia és Németország szövetségese – Londonban titkos egyezményt ír alá az antanthatalmakkal, amelyben kötelezi magát arra, hogy egy hónapon belül hadba lép a központi hatalmak ellen. Ennek fejében birtokba veheti Dél-Tirolt a Brenner-hágóig, Görzöt, Gradiscát, Triesztet, az Isztriai-félszigetet, Dalmáciát a part menti szigetekkel, Albániában Valonát és környékét. Az Olasz Királyság 1915. május 4-én felmondja a hármasszövetséget, majd május 23-án hadat üzen Bécsnek, megdöbentve a Monarchia közvéle-

ményét. És egy hónap múltán a délnyugati fronton is elszabadul a pokol. Ami az Isonzó völgyét érinti, nem is egy. Tizenkét csata. Tizenkét pokol.

Az első világháború a gépesített gyilkolás háborúja volt. Addig soha nem látott mértékben estek el a szemben álló felek katonái, a jelentésekben közölt veszteséglisták csatánként tíz- és százezres nagyságrendű adatokat tartalmaztak. Számok, pusztaszámok.

Am a frontról haza írt levelek nem részletezték a szenvedéseket, ezt tiltották a szabályok, a cenzúra ilyen leveleket nem is engedett volna át. A hátszág csak a veszteséglistákkal szembe-sült, a tömeges pusztítás és pusztulás mikéntjével nem.

Általános tapasztalat, ezt sok leszár-mazott tanúsítja, hogy a háborúból hazatért katonák szóban sem osztották meg élményeiket. Szüleiknek, feleségüknek, gyermekeiknek sem mondtak szinte semmit azokról a borzalmakról, amiket átéltek. Amint a katonanapló fogalmaz: „...hogyan is mondhattam volna el, hogy társaim a szemem láttára robbantak fel, haltak meg srappel-től, golyótól vagy szurony ütötte seb-

től. Hogy a köves karszton nem volt hova temetni, magyar, osztrák, szlovén és olasz holttestek borították el az állás környékét, emberi zsigerek és végtagok lógtak a még megmaradt üszkös fákon, a bomló tetemek

Wonke Rezső és Zsalakó István

büze megtapadt a szánkban, a torunkban, és tenyerünk ragadt az elenség kiontott véréből...”

Múltak az évtizedek, és a családtagok már nem is érdeklődtek. Volt, elmúlt, s a múltat beborította a homály.

Mint a Csipkerózsikáról szóló mesében, száz évnek kellett eltelnie, hogy a centenárium kapcsán a leszámítottak figyelme nagyapjuk, dédapjuk egykori harcaira, szenvedéseire irányuljon. Előkerültek a levelek, a naplók, s egyre többen keresték fel

csoportosan vagy magánúton a különböző hadszíntereket, így az Isonzó völgyét is.

A film keretjátékában Enikő, Lengéni József unokája a Kossuth Rádióban hallja meg nagyapja nevét. A Hősök naptára címet viselő sorozatot az MTVA megrendelésére, a katonahoseink.hu honlap adataira alapozva a HM Zrínyi Nonprofit Kft. készíti. Minden reggel és este a hírműsorok végén katonazene hallható, és minden nap az éppen száz évvel azelőtti hadijelentésből hallhatunk egy-egy hőstettet. „Így harcolt a magyar katona száz éve, a Nagy Háborúban.”

Enikő a honlapon nagyapja ifjúkori katonaképére is rátalál, amelyből nem sok készülhetett, hiszen ugyanez a kép lóg nappalija falán is a családi fotók között. Jól emlékszik még

nagyapóra, aki sokat játszott vele. És emlékszik arra is, hogy az öregnek van egy katonaládája a padláson, amelyet ő még sosem nyitott ki. Mostanáig... Kinyílik a katonaláda, és megelevenedik a múlt. Enikő elhatározza, hogy amint teheti, felkeresi az Isonzót, a Doberdót, mindazokat a helyeket, ahol nagyapja harcolt.

Félreértés ne essék, nem játékfilmet készít a Katonai Filmstúdió. A fentiek csupán a keretet szolgáltatják ahhoz, hogy megismerjük a mintegy kilencven kilométeres frontszakaszon 1915 júniusa és 1917 októbere közt folyt küzdelmeket, amelyek tizenkét isonzói csataként kerültek a történelemkönyvekbe.

A filmben dr. Balla Tibor alezredes, hadtörténész sorolja a csaták részleteit. A helyszíni felvételeken Stencinger Norbert, a Nagy Háború Kutatásáért Közhasznú Alapítvány történésze fűz hozzájuk kiegészítést. A kor fegyvereivel dr. Kovács Vilmos ezredes, a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum (HM HIM) parancsnoka ismerteti meg a nézőt.

S közben peregnék a képek. Több száz archív dokumentum a HM HIM fotóarchívumából és térképtárából, korabeli filmrészletek olasz, francia és osztrák filmmúzeumok gyűjteményéből. Ami pedig nem található meg a filmintézeteknél, azt eljuttatják a hagyományörzők. Nem statiszták ők, hanem a kor történetét, harceljárásait, szabályzatait jól ismerő, korabeli

Tóth Enikő
színművésznő

ruházattal, fegyverzettel és felszereléssel rendelkező elhivatott emberek. Magyarok, szlovének és olaszok.

A főszerepekben Tóth Enikő színművésznőt, Tóth János Gergely színművészt, Székely Tibort, Grubits Róbertet és Iglér Attilát láthatjuk. A forgatókönyvet dr. Balla Tibor hadtörténeti tanulmánya alapján Zsalakó István írta. Ő a film egyik rendezője is, szoros együttműködésben a gazdag operatóri és rendezői tapasztalatokkal bíró Wonke Rezsővel. Az operatőrök a Katonai Filmstúdió belső és külső munkatársai, Blénesi Csaba, Kazi Antal, Tischler Zoltán, Hanula Gábor és Tóth-Szőllős András, a hangmérnök Ferenczi János.

Ez a csapat nem először jelentkezik hasonló, játékfilmes elemekkel gazdagított dokumentumfilmmel. A magyar közszolgálati csatornákon és a videomegosztókon több tízezer látta már a Bárány Krisztián és Nagy József forgatókönyvéből készült, a második világháború időszakát idéző Kereszthegy című filmet, valamint a Halhatatlanok című első világháborús alkotást. Remélhetően a Tizenkét

pokol is hasonlóan jó visszhangot vált majd ki.

A film a Honvédelmi Minisztérium támogatásával készül, s itt nem csupán anyagiakról van szó. Hiszen a légifelvételek elkészítéséhez – a tárcá engedélyével – a stáb kölcsön kapta a légierő egyik AS 350B helikopterét, a hazai felvételekhez pedig a Magyar Honvédség rendelkezésre bocsátotta a Bakony Harckiképző Központ várpalotai lőterét.

Szintén köszönet illet több olasz és szlovén szervezetet is. A Kobaridi

Múzeum igazgatója, Jose Serbec vonakodás nélkül kölcsönadta az intézmény előtt álló löveget, hogy azt a Nova Gorica fölé magasodó Sabotin hegyen használhassa a stáb a forgatáshoz. Számos egyéb segítséget is megadott, például a caporettoi áttörés helyszínén, a múzeum illetékességi körébe tartozó Kolovrat hegyen. A már említett Sabotin hegy az akkor még Görz-nek nevezett város hídfőjének egyik fontos eleme volt. Bogdan Potokar, a ma Park Miru-nak nevezett terület gon-

dozója a forgatáshoz rendelkezésre bocsátotta az eredeti formájukban megőrzött állásokat, fedezékeket és kavernákat.

Az olasz Védelmi Minisztérium illetékesei forgatási engedélyt adtak a ma is katonai területnek számító Doberdón, a karszton, s a magyar helikopter körbe repülhette a szintén hozzájuk tartozó monumentális olasz hősi emlékművet Redipuglia városában.

A stáb szállásadója, Renzo a saját rétecskéjét ajánlotta fel helikopter-leszállóhelyként. De a külföldi segítőtársak közül elsőként kéne említeni Gianfranco Simonit urat, aki barlangász egyesületével hosszú ideje kutatja a doberdói karszt barlangjait és kavernáit. Ő az, aki társaival létrehozta a Doberdó szívet jelentő (a háború alatt porig rombolt) San Martino del Carso településen azt a kis múzeumot, amelyet több ezer magyar turista keres fel, kutatva nagyapja, dédapja küzdelmeinek, gyötrelmeinek nyomait. A filmbéli unoka, Enikő a történet szerint Gianfrancótól kap segítséget,

hogy megtalálja nagyapja harcainak helyszínét. De az alkotók, akik régóta ismerik, és barátjukként tisztelik a kedves taljánt, tanúsíthatják, ilyen eset a valóságban is számtalanszor megesik: Gianfranco és társai itt minden múltat kereső magyarnak önzetlenül segítenek. Nem üzleti megfontolások alapján, hanem barátságból. Mert a Nagy Háborúnak mindkét fél vesztese volt.

Az Isonzó-völgy, a kétezer méteres hegyek, a kanyargó folyó ma turisták százazreit vonzza. Egykor, nem is oly régen százazreknek volt a temetője. A filmben Gáti Oszkár színművész hangján halljuk: „A végkifejlet ismert. Európa új határai végül nem a harctéren, hanem a tárgyalóasztalok mellett alakultak ki. Béketárgyalások vagy diktátum? Igazság vagy igazságtalanság? Bármilyen a válasz, a harctéren maradt százazrek érdemeit nem csökkentheti...”

Remélhetően a számos történelmi tény mellett a fenti üzenetet is megérti mindenki, aki látja majd a filmet.

Háromszoros
túljelentkezés

TÁBORI KRÓNIKA

NÉPSZERŰEK VOLTAK A MAGYAR HONVÉDSÉG NYÁRI TÁBORAI A FIATALOK KÖRÉBEN. IDÉN TÖBB MINT KILENC SZÁZ TÁBOROZÓ TEHETTE MAGÁT PRÓBÁRA A KÜLÖNBÖZŐ AKADÁLYPÁLYÁKON ÉS SPORTVERSENYEKEN, GYAKOROLHATTA A TÁJÉKOZÓDÁST, TÚLÉLÉSI TECHNIKÁKAT SAJÁTÍTHATOTT EL, ILLETVE KIPRÓBÁLHATTA A KATONAI FELSZERELÉSEKET IS.

A mint azt Takács Attila dandártábornok, az MH Hadki-egészítő, Felkészítő és Kiképző Parancsnokság parancsnoka a közszolgálati televízió műsorában is kiemelte: korábban a Magyar Honvédség szervezetei elsősorban a katonák gyermekei számára biztosítottak nyári elfoglaltságot. A tavaly nyáron kísérleti jelleggel indult, tematikus honvédelmi táborok iránt is nagy volt már az érdeklődés, idén azonban – bár e táborok a különböző turnusok során összesen közel ezer főt fogadhattak – immár háromszoros volt a túljelentkezés.

Mindemellett a balatoni Erzsébet-táborokban nyaraló gyerekek is ízelítőt kaphattak a katonai életből. Fonyódligeten és Zánkán például szerdánként a Magyar Honvédség katonái a rendvédelmi szervek tagjaival közösen tartott „hősök napján” népszerűsítették a honvédelem ügyét és a katonai pályát.

A speciálisan katonai jellegű honvédelmi táborok elsősorban az egyéni kompetencia fejlesztéséről és a közösségi szellem kialakításáról szóltak, a Magyar Honvédség utánpótlásának új alapokra helyezéséhez ugyanis fontos, hogy már fiatal korban teret kapjon a honvédelmi nevelés. Nyáron tizenkét helyőrségben szerveztek katonai tematikájú táborokat, amelyek között akadt például harcos tábor, légierőtábor és különleges művelési tábor is. Visszatekintésünkben ezek programjaiból adunk ízelítőt.

A szolnoki tábor lakóit dr. Simicskó István honvédelmi miniszter is meglátogatta.

A csobánkai gyakorlótéren Furkó Kálmán nyugállományú ezredes tartott bemutatót.

SZOLNOKI HAGYOMÁNY

A nagy katonai hagyományokkal rendelkező Szolnok az elmúlt hét év során megközelítőleg 700 fiatal nyári táborozásának helyszínét biztosította az MH 86. Szolnok Helikopterbázis területén. Idén két turnus indult a légierő mindennapjait megismerni vágyó fiatalok számára. A táborozók megérkezésük napján szabályzatismerteti előadás keretében sajátították el a legfontosabb munka-, tűz- és balesetvédelmi tudnivalókat, ezt követően kezdődött a honvédelmi oktatás, amelynek részeként önvédelmi, alaki és katonai tereptan-foglalkozásokon ismerhették meg az alapvető fogásokat, mozdulatokat, illetve a terepen történő tájékozódás mikéntjét. A feladatok zömét a táborozók csapatmunkában végezték, ekképp is érzékelve a bajtársiasság lényegét.

A szolnoki tábor lakóihoz – az ipari nagyjavításból visszatérő Mi-17-es szállítóhelikopterek üzembe helyezési ünnepségét követően – dr. Simicskó István honvédelmi miniszter is ellátogatott; a táborozó lányokkal, fiúkkal elbeszélgetve tájékozódott a fiatalok első „katonai” tapasztalatait, benyomásait illetően. A tárcavezető hangsúlyozta: kiemelten fontos, hogy a megváltozott biztonságpolitikai kihívásokkal teli világunkban elősegítsük a fiatalok hazafias elköteleződését, s azt, hogy a felnövekvő nemzedék tagjai a jövőjük szempontjából felelős döntéseket hozzanak. A Zrínyi 2026 honvédelmi és haderő-fejlesztési program kapcsán kijelentette: meggyőződése, hogy jó döntést hoznak azok a fiatalok, akik a katonai hiva-

tást választják, hiszen egy tervezhető, kiszámítható, megfelelő anyagi biztonságot nyújtó, magasan kvalifikált életpályamoddell várja őket, emellett pedig egy olyan közösséghez tartoznak majd, amely egész életükre pozitív hatással lesz.

A HANGSEBESSÉG KÖZELÉBEN

Két turnusban, kilencvenhárom tanuló vett részt Kecskeméten az MH 59. Szentgyörgyi Dezső Repülőbázison szervezett honvédelmi táborokban, közülük a legfiatalabb 13, a legidősebb 19 éves volt. Az önkéntesek mindjárt a „bevonulás” napján át-estek egy alapos fizikai állóképességi felmérésen, magukra öltötték a „Honvédelmi tábor” feliratú pólót és az egyensapját, ünnepélyes keretek közt felvonták a tábor zászlaját, majd felkészültek az előttük álló napok kihívásaira. Ébresztő hat órakor, reggeli torna, zászlófelvonás, alaki és egyéb foglalkozások, zászlólevonás, takaródó este tízkor.

A szigorú napirendben szabályozott „kiképzési terv” alapján végrehajtottak egy menetgyakorlatot, gyakorolták a kézigránátdobást, megküzdöttek az akadálypálya elemeivel, fegyverismereti és tereptan-foglalkozásokon vettek részt. Mindemellett ügyességüket öttusaversenyen, illetve légpuska- és airsoft-lövészetben is kipróbálhatták. Szabad óráik szintén aktív pihenéssel teltek, testközérből is megismerhették például a negyedik generációs Gripeneket és az An-26-os szállító repülőgépet, a bázis járműparkját, jártak a tűzoltószertárban, megnézték

A „harcos tábor” résztvevői a harcművészetek és a katonai közelharc fortélyaiba nyerhettek betekintést.

Az MH Altiszi Akadémia zeneti táborába kizárólag fúvós hangszereken játszó fiatalok jelentkezhetnek.

az örktutya látványos bemutatóját, ellátogattak a keceli Pintér Művek haditechnikai parkjába és a szolnoki RepTárba is.

HARCOSOK ÉS ZENÉSZEK

Az MH Altiszi Akadémia szervezésében idén nyáron két speciális tematikájú honvédelmi tábort is tartottak. A „harcos tábor” elnevezésű rendezvényre huszonegy fiatal – köztük három lány – jelentkezett. A tábor lakói a csobánkai gyakorlóterén nyertek betekintést a katonai élet hétköznapijaiba, illetve a harcművészetek és a katonai közelharc fortélyaiba. A speciális foglalkozásokat az akadémia katonai testnevelési és közelharc módszertani részlegének munkatársai vezették; valamennyien évtizedes harcművészeti és közelharc-tapasztalatokkal bírnak, ami már eleve megalapozta a tábor magas szakmai színvonalát.

A harc-os-önvédelmi táborban tiszteletét tette Shihan Furkó Kálmán nyugállományú ezredes is, aki közelharc foglalkozáson adott ízelítőt tudásából a lelkes fiatal „harcosok” számára.

Az akadémia szentendrei laktanyájába meghirdetett zenész tematikájú táborba kizárólag fúvós hangszereken játszó fiatalok jelentkezhetnek, s az egy hét alatt mind a húszan beleszólhattak a katonai életbe, illetve a katonazenész „mesterségbe” is. Az általános katonai alaki és harcászati foglalkozások mellett ugyan ők is bepillanthattak a katonai közelharc rejtelmébe, ám a programok zömében főként a katonazenekarok szakalaki fogásaival ismerkedtek, mi több, megtanultak menetelve zenélni is. Kiképzésük az akadémia színháztermében adott koncerttel zárult, később a zenésztábor tagjaiból alakult formáció szerepelt a Szentendre Helyőrségi Zenekar térzenei előadásán, a város főterén is.

KÜLÖNLEGES TÁBOR

Az MH 2. vitéz Bertalan Árpád Különleges Rendeltesű Ezred katonáinak felügyelete alatt megrendezett táborban 30 fiatal ismerkedhetett a katonai élettel, a honvédség mindennapjaival, valamint a különleges katonai helyzetekkel, illetve kiképzéssel. A tábor programja során ugyanis olyan progresszív kiképzési módszereket is kipróbáltak, amelyeket a későbbiekben az önkéntes területi tartalékos erők felkészítésénél alkalmazhatnak majd. A szakemberek ezáltal tesztelheték például, hogy hány napos gyakorlással tudják úgy „kiképezni” a civil fiatalokat, hogy ők aztán egy összehangolt akcióhoz hasonló szituációban is helytálljanak.

A felkészülést követően a fiatalok Táborfalván adtak számot tudásukról, s a mintegy félórás bemutatójukat dr. Benkő Tibor vezérezredes is megszemlélte. A Honvéd Vezérkar főnöke rendkívül elégedetten szólt a látottakról. Rámutatott, hogy a területi alapon szerveződő önkéntes tartalékos rendszer kialakításában mennyire fontosak az ilyen jellegű tevékenységek tapasztalatai. Bár a táborozók csak ízelítőt kaptak a katonai kiképzésből, Benkő vezérezredes reményét fejezte ki, hogy így is rengeteg élménnyel és tapasztalattal térhetnek haza. „Láttam a bemutatót, hogy nemcsak saját magukkal foglalkoztak, hanem csapatban gondolkodtak. Átérezték, hogy egymásra vannak utalva, és ezt soha ne felejtsek el! A bajtársiasság nélkül az élet egyetlen területén sem lehet eredményt elérni” – summázta tapasztalatait a Honvéd Vezérkar főnöke.

Dr. Benkő Tibor vezérezredes elégedetten szólt a különleges rendeltetésű ezred által szervezett táborban látottakról.

Az erős tűzoltók küzdélme

TALPON MARADNI

REKKENŐ KÁNIKULÁBAN, A KÖZEL 60 CELSIUS-FOKRA FELMELEGEDETT ASZFALTON, SAJÁT TELJESÍTŐKÉPESSÉGÜK HATÁRAIT FESZEGETVE KÉT NAPIG GYÖTRÖDTEK A SÚLYOKKAL ÉS HARCOLTAK A MÁSOD-PERCEKSEL A TOUGHEST FIREFIGHTER ALIVE (TFA) ELNEVEZÉSŰ NEMZETKÖZI TŰZOLTÓ-SPORTBAJNOKSÁG RÉSZTVEVŐI AUGUSZTUS UTOLSÓ HÉTVÉGÉJÉN, OROSHÁZA FŐTERÉN.

Hat nemzet (Magyarország, Románia, Szlovákia, Lengyelország, Ausztria, Németország), több mint száznyolcvan tűzoltója versengett embert próbáló körülmények között a legerősebbnek járó díjért a Békés Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, az Őrizd a Lángot Alapítvány és az Országos Katasztrófavédelmi Sportegyesület „TFA Hungary – Orosháza” nemzet-

közi tűzoltó-sportbajnokságán. Negyedik alkalommal rendezték meg a versenyt a Békés megyei városban, korábban tíz évig Budapest adott otthont a küzdelmeknek.

– A TFA-bajnokságok alapvetően különböznek a hagyományos, felmenő rendszerű tűzoltóversenyektől, amelyek lebonyolításának forgatókönyvét, a pálya elemeit és azok pontos méreteit szigorú szabályok

Balla Gábor tizedes, Balogh László főőrzsőrmester és Vezsenyi Zsolt szakaszvezető

rögzítik. Ezek a versenyek viszont nyíltak és mindenki egyénileg jelentkezhet rájuk. A pálya felépítésében is lényegesen nagyobb a rendezők szabadsága, ugyanis bármilyen, a saját szempontjuk alapján fontosnak tartott elemet felállíthatnak. Ezzel a lehetőséggel idén mi is éltünk, s két új, a korábbi években még sehol sem szerepelt feladatot is végre kellett hajtaniuk a versenyzőknek: medencéből történő mentést és egy gépkocsi áramtalanítását. Ilyen bajnokságot először Kanadában, az 1980-as években rendeztek. A cél azóta sem változott: minél rövidebb idő alatt minél fokozottabb fizikai és mentális igénybevételnek kitenni a legerősebb tűzoltó címért versenyzőket – mondta Bajkán György tűzoltó alezredes, a Békés Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság orosházi kirendeltségének vezetője, a verseny főszervezője.

Állóképességük bizonyítására bőven kaptak lehetőséget Orosházán a tűzoltók. A bajnokság első napján a város főutcáján megépített akadálypályán először két 15 kilogrammos kannát cipeltek harminc méterre, majd egy háromméteres palánk leküzdése után, egy 75 kilós fémtömböt kellett sínen 2,5 méter hosszan egy kalapáccsal végigütni. Ezután az

új pályaelem, az autó áramtalanítása következett – a motorháztető felfeszítésével lehetett kiemelni a 70 kilogrammos, akkumulátort szimuláló súlyt. Ezt a már hagyományosnak számító rönkfűrészelés követte, aztán jött a kánikulai nap fénypontja, a „fürdés”: a pálya végén felállított mobilmedencében két húszkilós zsákokat kellett az egyik parttól a másikig elvinniük.

A második nap megpróbáltatásait fokozta, hogy az akadálypálya első két elemét védőruhában, a rendszerített légzőkészülék használatával kellett leküzdeniük. Az első feladat tömlőhúzással nehezített negyvenméteres futás volt, majd az úgynevezett kalapáccsláda következett, amelynek alsó és felső felületére 50 ütést mértek. A légzőkészüléket csak ezután, a következő elem, a kétméteres palánk leküzdése előtt vehették le. A palánk túlooldalán egy-egy 85 kilós bábú „várta” a versenyzőket, amit aztán hatvan méteren keresztül kellett húzniuk úgy, hogy annak lába nem emelkedhetett el a talajtól. A bábú után ismét futás következett – két 15 kilós kannával egy szimulált ház harmadik emeletére, ahova aztán az „ablakon” át két összekötözött tömlőt kellett felhúzniuk. A kannák továbbra

is a versenyzőknél maradtak, ugyanis miután lecipelték az emeletről, a kúszófolyosót is ezeket fogva kellett leküzdeniük.

A kétnapos küzdelmet az MH 59. Szentgyörgyi Dezső Reptülóbázis tűzoltói, Balogh László főtörzsőrmester, Vezsenyi Zsolt szakaszvezető és Balla Gábor tizedes is vállalták. Ők ilyen versenyen még sosem indultak, ennek ellenére elismerésre méltó eredményt értek el: a középmezőnyben végeztek. Egybehangzó véleményük szerint a két nap legnehezebb feladata a bábú vonzólása volt. A bajnokságon egyébként egyetlen magyar aranyérem sem született, mindhárom korosztályban taroltak a lengyel és a szlovák tűzoltók.

Nemcsak a versenyen, de az ahhoz kapcsolódó programokon is képviseltette magát a Magyar Honvédség. Az első nap az MH 1. Honvéd Tűzszerész- és Hadihajós Ezred mutatkozott be, amelynek katonái egy-egy Mercedes Benz UNIMOG 4000-es tűzszerész tehergépkocsival, illetve tűzszerész járóautóvá átalakított Toyota Hilux-szal érkeztek Orosházára. Kiállították az LDE könnyű tűzszerészruhát és a hazánk területén fellelhető világháborús robbanóesetek jó néhány típusát is. A katonák bemutatták az EDU pajzs, a Garrett típusú kézi és a VMH-3 fémkereső eszköz, továbbá a videoendoszkóp használatát, Mészáros Zoltán zászlós pedig felvette magára azt az EOD 9 nehéz tűzszerészruhát, amelyben 2014-ben megdöntötte a bombaruhás futás Guinness-rekordját. Az Andros F6A tűzszerész robot és a robbanóanyag-kereső kutyás műveleti század

bemutatója Orosházán is hatalmas sikert aratott.

Kitelepült a Békés megyei toborzóiroda is. A katonai pálya iránt érdeklődőket Lipták József őrnagy és Pálhegyi Péter főtörzsőrmester tájékoztatták a szerződéses, az önkéntes műveleti és területvédelmi tartalékos katonákkal szembeni egészségi, fizikai elvárásokról, a felvettek járandóságairól és szolgálati körülményeiről, valamint a hivatásos altiszti és tiszti pályára jelentkezés feltételeiről. Munkájukat Decker Attila törzsőrmester, világbajnok vízilabdázó, az MH Altiszti Akadémia közelharc-képzője segítette. A szentesi MH 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Ezred bűvárajainak felszereléseit Debreczeni László főtörzsőrmester és Kristó Kristóf közkatona mutatta be. Az MH 5. Bocskai István Lövészdandár Hódmezővásárhelyen települő alegységeinek képviselőjében pedig Gombos Sándor törzszászlós és Ilyés Károly zászlós népszerűsítették a katonai szolgálatot.

Hazámat szolgálom

Áder János köztársasági elnök állami ünnepünk, augusztus 20. alkalmából adományozta a **Magyar Érdemrend tisztikeresztje (katonai tagozat)** kitüntetést dr. Sedivi László nyugállományú ezredesnek, az MH Egészségügyi Központ Hévízi Mozgásszervi Rehabilitációs Intézete intézetvezető főorvosának; a **Magyar Érdemrend lovagkeresztje (katonai tagozat)** kitüntetést Koncz Sándor ezredesnek, az MH vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár Protokoll, Delegációs és Rendezvénybiztosító Igazgatósága igazgatójának, Rumi Zoltán ezredesnek, az MH Összhaderőnemi Parancsnokság Felderítő Főnöksége főnökének; a **Magyar Arany Érdemkereszt (polgári tagozat)** kitüntetést Bujákiné Szász Zsuzsanna Éva közalkalmazottnak, az MH Egészségügyi Központ személyügyi és munkaügyi osztálya alosztályvezetőjének; a **Magyar Bronz Érdemkereszt (katonai tagozat)** kitüntetést Magó Károly zászlósnek, az MH 86. Szolnok Helikopterbázis repülő műszaki zászlóalj, repülőeszköz-javító század, karbantóműhelye ellenőr zászlósának.

Magyarország köztársasági elnöke – felelős vezetői beosztásában végzett kiemelkedő munkája elismeréséül, a honvédelmi miniszter előterjesztésére – 2017. augusztus 20-i hatállyal előléptette vezérőrnaggyá Korom Ferenc dandártábornokot, a Honvéd Vezérkar Hadművelési Csoportfőnökség csoportfőnökét, Mihócza Zoltán dandártábornokot, az MH Összhaderőnemi Parancsnokság törzsfőnökét; kinevezte dandártábornokká Apáti Zoltán ezredest, a Honvéd Vezérkar Kiképzési és Oktatási Csoportfőnökség csoportfőnökét.

Dr. Simicskó István honvédelmi miniszter állami ünnepünk, augusztus 20. alkalmából adományozta a **Honvédelemért Kitüntető Cím I. fokozatát** öexcellenciája dr. Sztáray Péternek, Magyarország állandó NATO-képviselője képviselővezetőjének, rendkívüli és meghatalmazott nagykövetnek; a **Honvédelemért Kitüntető Cím III. fokozatát** Turbók Jánosnak, az Agárdi Popstrand főrendezőjének.

A tárcavezető – a nyugállományúak szervezetei, valamint a honvédelem ügye érdekében huzamos időn át végzett áldozatos munkája elismeréseként – **elismerő oklevelet**, ezzel egyidejűleg **pénzjutalmat** adományozott Kelemen István nyugállományú vezérőrnagynak.

A honvédelmi miniszter – a Magyar Honvédség állományában ténylegesen eltöltött szolgálati ideje, valamint eddig végzett eredményes munkája elismeréséül – a **Tiszti Szolgálati Jel babérkoszorúval ékesített fokozatát** (40 év után) adományozta prof. dr. Padányi József vezérőrnagynak, Szabó István vezérőrnagynak, Bozó Tibor dandártábornoknak. A Magyar Honvédség tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet kezelésével kapcsolatos tevékenysége során tanúsított kimagasló helytállása elismeréséül **Migrációs Válsághelyzet Kezeléséért Szolgálati Jelet** adományozott Lány Zsolt ezredesnek. Az ideiglenes biztonsági határzárral kapcsolatos feladatok során végzett kiemelkedő munkája elismeréseként **emléktárgyat** adományozott Gajdács János nyugállományú alezredesnek.

A NATO főtitkára – a NATO-beosztásban kiválóan teljesített szolgálata elismeréseként – **NATO Szolgálati Érdemérmét** adományozott Gerlicze Zsolt századosnak.

Dr. Simicskó István – beosztásában huzamos időn át végzett kiemelkedő tevékenysége, valamint szakmai érdemei elismeréséül – a **Szolgálati Érdemjel babérkoszorúval ékesített arany fokozatát** adományozta dr. Bánhegyi Gábor vezérőrnagynak, Gulyás Zoltán dandártábornoknak; a **Szolgálati Érdemjel arany fokozatát** Bali Tamás ezredesnek, Hajdu Zsolt András ezredesnek, dr. Balogh Zsuzsanna alezredesnek, Gombkötő Ferenc alezredesnek, Huber Tamás alezredesnek, Kolozsi Béla alezredesnek, dr. Kovács Zoltán Tibor alezredesnek, Papp Ferenc Tibor alezredesnek, Oroz Róbert alezredesnek; a **Szolgálati Érdemjel ezüst fokozatát** dr. Gémesi Géza alezredesnek, Kiss Szabolcs alezredesnek, dr. Kormos András alezredesnek, Halász Csaba őrnagynak, Kovács Zsolt őrnagynak, Laborc Tivadar őrnagynak, dr. Máj Károly őrnagynak, Tóth András őrnagynak, Vitár-Bus Krisztina őrnagynak, Hosszu István századosnak, Pistik Tibor József századosnak, Faddi Ferenc zászlósnek, Urbán Szabolcs zászlósnek; a **Szolgálati Érdemjel bronz fokozatát** Horváth András alezredesnek, dr. Szilágyi Adrienn alezredesnek, Torba Attila alezredesnek, Hriczu Péter őrnagynak, Károlyi Dezső József őrnagynak, Méhes Lénárd őrnagynak, Herczeg Gábor

századosnak, Hernyes Tamás századosnak, Puskás István századosnak, Tánczos László Attila századosnak, Kormány Gábor főhadnagynak, Myszőglád Attila hadnagynak, Nagy Péter törzsszászlós, Gelb Róbert zászlós, Horváth Árpád zászlós, Juhász Imréné zászlós, Kiss Róbert zászlós, Kolozsi Árpád zászlós, Stégerné Wusching Anikó zászlós, Lehoczki Pál fő-törzsőrmesternek, Pásztor Attila fő-törzsőrmesternek, Rohonczy Miklós fő-törzsőrmesternek, Hajnal Ferenc törzsőrmesternek; a **Honvédelemért Kitüntető Cím babérkoszorúval ékesített fokozatát** Henger Józsefné közalkalmazottnak; a **Honvédelemért Kitüntető Cím I. fokozatát** Soós Károlyné közalkalmazottnak; a **Honvédelemért Kitüntető Cím II. foko-**

zatát Bócz Attila főtanácsosnak, dr. Diner Judit közalkalmazottnak, Mécsáros Istvánné közalkalmazottnak, Szávai Gyuláné közalkalmazottnak; a **Honvédelemért Kitüntető Cím III. fokozatát** dr. Majoros Melinda kormánytisztviselőnek, Nagy Nikolettá kormánytisztviselőnek, Nagy Magdolna kormánytisztviselőnek, Aranykovács Andrea tanácsosnak, Dajka Henriett tanácsosnak, Bicskei Zoltán közalkalmazottnak, Czabán Zsolt Attila közalkalmazottnak, Cseri Imréné közalkalmazottnak, Domokos János közalkalmazottnak, Gecse Jánosné közalkalmazottnak, Gruber Mihály közalkalmazottnak, Jenei Krisztina közalkalmazottnak, dr. Laki András közalkalmazottnak, Legoza Imre közalkalmazottnak, dr. Szabolcsi Ágnes közalkalmazottnak, Szabóné Nagy Tímea közalkalmazottnak.

IN MEMORIAM

2017. július 24. és augusztus 25. között elhunyt: Szép László ezredes, a Magyar Honvédség halottja (51), Murányi László Elek ezredes, a Magyar Honvédség halottja (57), Nász László zászlós (55), Molnár József sz. szakaszvezető (48), Csonkáné Hozák Anna főtanácsos (62), prof. dr. Bodrogi László ny. ezredes, a Magyar Honvédség halottja (72), dr. Habony János ny. ezredes, a Magyar Honvédség halottja (84), dr. Harsányi László ny. ezredes, a Magyar Honvédség halottja (79), Filmák Endre ny. alezredes (87), Szabó Gábor ny. alezredes (60), Bércesi Tibor István ny. alezredes (59), Hencsey Dezső ny. alezredes (77), Majercsik Tibor ny. alezredes (67), Tóth Tibor ny. alezredes (86), Fülöp Gábor ny. alezredes (82), Szamosi Pál ny. alezredes (91), Gyurcsán Mihály József ny. alezredes (66), Molnár István ny. alezredes (82), Szakács Gusztáv ny. alezredes (78), Török Lajos ny. alezredes (90), Frank László ny. alezredes (75), Kiss János ny. alezredes (50), Nagy János ny. alezredes (90), Nagy József ny. alezredes (64), Nagy László ny. alezredes (89), Szalánczi István ny. alezredes (85), Arató Béla ny. őrnagy (88), Dittmayer Béla ny. őrnagy (73), Hegyi István ny. őrnagy (63), Gonda István ny. őrnagy (91), Horváth István ny. őrnagy (65), Kazinczy Pál Károly ny. őrnagy (71), Tóth Iván ny. őrnagy (86), Veréb József ny. őrnagy (58), Veres Sándor ny. őrnagy (70), Csemba László ny. őrnagy (89), Filep Ferenc ny. őrnagy (61), G. Nagy János ny. őrnagy (91), Lakatos Gábor ny. őrnagy (83), Papp Károly ny. őrnagy (59), Gecse István ny. őrnagy (91), Borbíró József ny. százados (83), Köbli György ny. százados (87), Veres József ny. százados (54), Pataki László ny. százados (61), Svéger János ny. százados (85),

Szilágyi Lajos László ny. százados (63), Barna János ny. főhadnagy (69), Döbrentei Lajos ny. fő-törzsszászlós (80), Horváth Gábor ny. fő-törzsszászlós (79), Bánkuti Gergely ny. fő-törzsszászlós (69), Gömöri Jenő ny. törzsszászlós (87), Dóka Lajos ny. törzsszászlós (81), Molnár Lajos ny. törzsszászlós (76), Oláh László János ny. törzsszászlós (79), Szöllőskei Gábor ny. törzsszászlós (85), Veréb Bertalan ny. törzsszászlós (91), Balaskó József ny. törzsszászlós (69), Bocsi István ny. törzsszászlós (84), Erdei Sándor László ny. törzsszászlós (69), Kállai Miklós ny. törzsszászlós (59), Körözi Imre ny. zászlós (78), Nagy György Bálint ny. zászlós (68), Unti József ny. zászlós (70), Drescher Károly ny. zászlós (63), Kovács János ny. zászlós (71), Buda Antal ny. zászlós (72), Rácz Ernő ny. zászlós (48), Rónai Sándor ny. zászlós (86), Hermanovszky Ferenc ny. zászlós (53), Kaló Sándor ny. zászlós (66), Farkas Ferenc ny. zászlós (91), Kiss János ny. zászlós (73), Libis Ferenc ny. zászlós (56), Ványik Dénes András ny. fő-törzsőrmester (69), Bozori Imre ny. fő-törzsőrmester (88), Dóra György ny. fő-törzsőrmester (63), Sebők Papp Ferenc ny. fő-törzsőrmester (88), Béresi Józsefné ny. közalkalmazott (86), Dobosi Ottóné ny. közalkalmazott (81), dr. Hartmann József Mihályné ny. közalkalmazott (70), Greskó Józsefné ny. közalkalmazott (83), Süveges László ny. közalkalmazott (86), Tóth János ny. közalkalmazott (80), Bogdán Károly ny. közalkalmazott (77), Fecsó Lászlóné ny. közalkalmazott (87), Major Imréné ny. közalkalmazott (75), Sztana Béláné ny. közalkalmazott (86), Zoltai Györgyné ny. közalkalmazott (88), Laki Györgyné ny. közalkalmazott (96), Cselényi József ny. közalkalmazott (72).

EMLÉKÜKET KEGYELETTEL MEGŐRIZZÜK.

HONVEDELEM.HU

A KATONAI HÍRPORTÁL

Látogasson el hozzánk!

**FOTÓK, VIDEÓK,
HAZAI ÉS KÜLFÖLDI HÍREK, SPORT,
INTERJÚK ÉS MÉG
RENGETEG ÉRDEKESSÉG!**

